JAN 3 1949

NEW YORK PUBLIC LIBRARY 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LXII METAI 52 Nr. BROOKLYN, NEW YORK PENKTADIENIS, 1948 M. GRUODŽIO - DEC. 31 D. KAINA 10 CENTŲ

Visiems savo skaitytojams, bendradarbiams, rėmėjams ir draugams linki laimingų Naujųjų 1949 Metų dėkinga

— VIENYBĖ.

DABAR

Naujų metų laukiant
Svarstytini klausimai
Tremtiniai mūsų tarpe
Kalbant apie "kraitį"

JUOZAS TYSLIAVA

Pėr pirmąjį pasaulinį karą atvykę vyrai ir moterys...

Amerikoje gimę ir augę jų sūnūs ir dukterys...

Buvusieji tremtiniai, kurie, iš dalies, pirmųjų ir antrųjų dėka, dabar atvyksta ir mėgina čia įsikurti...

Ką gi jiems, šių trijų kartų ir skirtingų kultūrų atstovams, palinkėti naujųjų 1949 metų proga?

Aišku— dirbti, kovoti ir laimėti.

Nes, tik bendrai dirbdami ir bendrai kovodami, mes galėsime padėti likusiems Lietuvoje atstatyti nepriklausomą valstybę.

***

Senosios Amerikos lietuvių kartos veikėjai dažnai skundžiasi, kad jų vaikai nesidomi lietuvišku veikimu.

Jie sako, kad jaunoji karta nesidomi draugijomis...

Dabar — nauja bėda...

Tremtiniai, atvykę į Ameriką, neina į tas draugijas, kurias yra įkūrę senosios kartos veikėjai.

Taigi, kas kaltas, kad tiek Amerikoje gimusieji, tiek neseniai atvykusieji šalinasi to, kas senosios kartos veikėjams buvo, yra ir, be abejonės, dar ilgai bus brangu?.

Tai vis klausimai, kuriuos reikėtų viešai svarstyti.

***

Berods, senoji Amerikos lietuvių karta yra kalta, kad ji iš anksto, planingai neparuošė jaunųjų veikėjų kadro.

Amerikoje gimusį ir augusį jaunimą tegali organizuoti tik tie patys jaunosios kartos veikėjai.

Tą patį renka pasakyti ir naujai atvykusiųjų tremtinių atveju.

Deja, senosios kartos veikėjams dažnai trūksta takto santykiuose tiek su Amerikoje gimusia karta, tiek su naujai atvykusiais lietuviais, kurie, kaip ir pirmieji, yra augę skirtingose kultūros sąlygose.

Mat, skirtingas galvojimo būdas dažnai neleidžia susitarti tiems trijų kartų žmonėms.

***

Skundžiamasi, kad "tremtiniai atskirai organizuojasi."

Toki skundai girdimi Bostone, New Yorke, Chicagoje, Philadelphijoje ir kituose miestuose.

Ar gi tai bloga? Bet tik organizuojasi.

Kadaise Amerikoje buvo tokia organizacija, kurios narys, paklaustas, kuri valanda, atsakydavo, kad "laikas organizuotis..."

Ar anų laikų ateivai nekūrė savo organizacijų, draugijų, klubų, susivienijimų?

Ar naujoji, Amerikoje gimusi, karta neturi savo draugijų?

***

Buvusių tremtinių dėmesiui vis dėlto reikėtų štai kas pasakyti.

Daugelis senųjų Amerikos lietuvių draugijų, ypač pašalpinių, dažniausiai vadinamų įvairiais šventųjų vardais, dabar likviduojasi.

Pavyzdžiui, tik šiomis dienomis likvidavosi New Yorko ribose veikusi sena pašalpinė šv. Vincento Draugija Maspethe.

Jos nariai, tos likvidacijos pasekoje, pasidalino 18,000 dolerių...

Mat, seni nariai miršta, o naujų negaunama...

Kodėl naujiems ateiviams nesusidomėti tomis draugijomis?

***

Adv. Bagočius savo prakalbose dažnai mėgdavo kalbėti apie kraitį, kurį senoji karta yra sukrovusi savo vaikams....

Iš tikrųjų, tas "kraitis", sukrautas mūsų draugijose, klubuose, susivienijimouse ir vadinamose svetainėse, šiandien, akių plotu skaičiuojant, yra vertas milijonus dolerių.

Kam šis turtas teks, jei tomis draugijomis, nusagstytomis po visą plačiąją Ameriką, nesidomės jaunoji karta, naujai atvykusieji lietuviai?

Tai vis klausimai, kuriuos šių žodžių autorius, linkėdamas Amerikos lietuviams laimingesnių 1949 metų, siūlo svarstyti.

Taip atrodo Jogjakarta, Indonezijos respublikos sostinė, kurią neseniai užėmė olandų kariuomenė. Kaip žinoma, Jungtinių Tautų Saugumo Taryba formaliai pareikalavo olandų susilaikyti nuo puolimo veiksmų ir paleisti suimtuosius Indonezijos valstybininkus.

KAIP VIENO TREMTINIO ŠEIMA SUTIKO KALĖDAS AMERIKOJE

Turėoj vykti į Brockton, Mass., bet buvo nusiųsta į North Carolina...

Kūčių vakarą, kartu su būriu kitų tremtinių, į New Yorko uostą atvyko Jurgis Strazdas su žmona ir trimis vaikučiais. Jis turėjo vykti pas savo pusbrolį Petrą Vaičiūną, žinomą biznierių ir veikėją, gyvenantį Brockton, Mass.

Dėl mums nežinomų priežasčių, katalikų imigracinė įstaiga (NCWC) Strazdų šeimą nusiuntė į North Carolina valstybę, apie tūkstantį mylių į priešingą pusę, kur juos norėta apgyvendinti pas vieną ūkininką.

Atsidūrę North Carolinos valstybėje, Strazdai labai nejaukiai pasijuto. Kam reikėjo važiuoti čia, kada Brocktone jų laukė giminės ir net iš anksto paruoštas butas? Nenuostabu, kad Strazdas pradėjo protestuoti ir reikalauti jį ir šeimą tuojau grąžinti ten, kur jis originaliai turėjo būti pristatytas.

Ginčas, pagaliau, buvo išspręstas kompromiso keliu. Sutikta Strazdus grąžinti į New Yorką. Tokiu būdu vargšų tremtinių šeima Kalėdų šventes praleido traukinyje.

Atsidūrus New Yorko didmiestyje, Strazdų šeimai vėl teko klaidžioti. Buvo bandyta skambinti į BALF įstaigą, į Lietuvos Gen. Konsulatą, bet, deja, sekmadienį, nieko nebuvo galima prisišaukti. Kas daryti? Strazdas atsiminė, kad K. Baltramaitis jį pasitiko uoste. Šokta ieškoti jo adreso. Bet jis gyvena New Jersey... Beieškant, netyčia, rastas kun. Baltrūno vardas. Šis juos nusiuntė pas Juozą Ginkų į Brooklyną. Čia Strazdai truputį atsigavo, nes p. Ginkus juos ne tik draugiškai sutiko, bet ir apgyvendino viešbutyje. Vėliau buvo paskambinta Petrui Vaičiūnui, ir pirmadienį Strazdų šeima išlydėta į Brocktoną.

Taip buvo baigta nepaprasta vienos lietuvių tremtinių šeimos "odisėja".

Kaip jau sakyta, iki šiol mums dar nepasisekė sužinoti, kodėl su šia lietuvių tremtinių šeima buvo taip žiauriai pasielgta? Kodėl ta katalikų organizacija (NCWC) Strazdus nepasiuntė ten, kur jie turėjo būti pasiųsti, būtent, į Brocktoną, kurio destinacija net jų bagaže buvo pažymėta?

Sužeista Elliotto Roosevelto žmona

Šiomis dienomis į New Yorko ligoninę iš Hyde Park buvo atvežta Elliotto Roosevelto žmona, buvusi Hollywoodo filmų artistė Faye Emerson — su įpiauta ranka. Buvo kilusios kalbos, kad tai padaręs jos vyras, Elliottas Rooseveltas ir todėl jis buvo pakviestas pas vietos prokurorą. Kalbėdamas su spaudos atstovais, buvusio JAV prezidento sūnus, betgi, tas kalbas griežtai užginčijo.

Buvęs Vengrijos regentas admirolas Horty apleido amerikiečių zoną Vokietijoje ir šiomis dienomis atvyko į Šveicariją. Admirolui ir jo žmonai leista Šveicarijoje pasilikti keletą dienų. Vėliau Horty vyksta į Portugaliją, o iš ten — lėktuvu į Argentiną.

Išgelbėjo 12 lakūnų

Dvylika Amerikos lakūnų, įstrigusių Grenlandijos ledynuose, šiomis dienomis pasisekė išgelbėti. Didžiulis karo aviacijos lėktuvas, kuriam vadovavo J. Doolittle, Jr., nuskrido į vietą ir paėmė ten tris savaites išvargusius lakūnus.

— Filipinų senatorius Tomas Confesor, kuris karo metu buvo partizanų vadas ir kuris šiuo metu gydosi Kalifornijoje, kaltinamas 1942 m. nužudęs du filipinų pareigūnus.

Britai mėgina kaltinti žydus

Britų delegacija Jungtinių Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, Paryžiuje, pasiūlė priimti rezoliuciją, kurioje reikalaujama Izraelio kariuomenės atitraukimo iš Nagebo tyrų, pietinėje Palestinoje ir skubaus karo veiksmų sulaikymo.

Rezoliucijoje vengiama tiesioginiai kaltinti Izraelio valstybę. Originaliai, britų delegacija buvo linkusi paskelbti Izraelį agresorium. Šiam britų projektui, sakoma, pasipriešinusi Jungtinių Valstybių dedelgacija Paryžiuje.

Tuo tarpu iš Tel Avivo pranešama, kad Izraelio jėgos atkirtusios Egipto kariuomenę Viduržemio pajūryje. Manoma, kad tokiu būdu antroji kova dėl Nagebo tarp Egipto ir Izraelio esanti baigta pastarojo naudai.

PASPARTINTAS KOLEKTYVIZAVIMAS

Vilniaus Tiesa rašo, kad Sniečkus praneša, jog "šiemet pavasarį ir vasarą valstiečių veržimasis į kolektyvinius ūkius sustiprėjo. Šiaulių apskrityje, pyz., buvo sudaryti 32 kolektyviniai ūkiai, sujungusieji daugiau kaip 900 ūkių". (Suvalkijoj: Sasnavoj, Liubave, Kalvarijoj — taip pat jau yra.)

— Iš Belgrado pranešama, kad Jugoslavija nutraukusi maisto eksportą su Rytų Europa ir pradėjusi eksportuoti varį, cinką, geležį ir miską į Vakarų Europą.

TRUMANAS SAKO, KAD KAI KURIE SOVIETŲ VADAI TROKŠTA TAIKOS

Prezidentas Trumanas, kuris šiomis dienomis kalbėjo Kansas City, Mo., pareiškė, kad kai kurie Sovietų Rusijos vadai nuoširdžiai trokštą taikos su Amerika.

Bet šioje savo kalboje prezidentas pareiškė ir tai, kad Sovietų Rusija sulaužusi visas sutartis, padarytas Jaltoje ir Potsdame.

Prezidentas mano, kad jo administracijos laikotarpyje, šių keturių metų laikotarpyje, taika tikrai galėtų būti laimėta. Tikėdamasis Amerikos visuomenės paramos, prezidentas Trumanas, betgi, pareiškė, kad jeigu Sovietų Rusijos žmonės turėtų daugiau įtakos savo valdžiai, tai esą nebūtų kliūčių tatai pasiekti.

Washingtone manoma, kad prezidentas Trumanas, kalbėdamas apie "kai kuriuos sovietų vadus," turėjęs galvoje Staliną. Mat, prezidentas kasdien gauna slaptus pranešimus, iš kurių jis turi progos patirti daugiau, negu spauda ir visuomenė.

Ši prezidento Trumano kalba tuojau buvo paskelbta per radiją užsieniui.

Valstybės Departamento pareigūnai spaudos atstovams taip pat pareiškė, kad, jų manymu, prezidentas Trumanas turėjęs galvoje Staliną. Kaip žinoma, dar rinkimų metu Trumanas yra pareiškęs, kad Stalinas esąs "geras žmogus..."

Ar iš tikrųjų, kaip spaudoje buvo bandyta aiškinti, "Stalinas yra Politbiuro belaisvis," niekas nežino. To fakto, kad Stalinas tebėra visagalis Kremlio diktatorius, iki šiol, betgi, niekas nepajėgė užginčyti.

Lietuvio kunigo krikštas laive gimusiam

Kūčių vakarą Ernie Pyle laivas su keleiviais iš Europos buvo dar toli nuo New Yorko. Ir štai laive gema kūdikis. Kadangi jo tėvai katalikai iš Belgijos, tai jam pakrikštyti, reikalingas ir katalikų kunigas.

Pasirodo, tuo pačiu laivu plaukė lietuvis amerikietis kunigas Juozas Šeštokas, kurisi tuojau sutiko atlikti krikšto ceremonijas. Kūdikis pakrikštytas laivo vardu, būtent, Ernie Pyle.. .Gustave van Pachtenbeke. Kitais žodžiais, kūdikis pakrikštytas ir žinomo Amerikos rašytojo Ernie Pyle vardu, kuriuo vadinamas tas laivas...

Rašytojas Ernie Pyle, kaip žinoma, žuvo karo metu, Pacifiko fronte.

Po krikšto, naujagimio fondui tarp keleivių surinkta $240.95. Laivo, atvykusio į New Yorko uostą tik praeitą antradienį, gydytojas pareiškė, kad motina ir sūnus gerai tarpstą.

SENUS METUS PALYDINT...

Rašo BRONYS RAILA

Kai pasibaigia senieji metai, kiekvienas savęs paklausiame naujųjų angoje: ką aš vertingo padariau, ko dar neatlikau, ką būtinai turėčiau atlikti ateinančiais metais? Daugelis lietuvių tautos vaikų (o gal jau tik senelių?) dar tebegyvena mintimi, kaip ir kuo prisidėti prie vėl pavergtos tėvų žemės išlaisvinimo, kaip pagelbėti kenčiantiems tautiečiams. Apčiuopiamų davinių dar per maža, jog lietuvių tauta greit bus laisva, bet juodoj nakty vilties kibirkštys jau suspindi. Laikykimės šito tikėjimo, bet dirbkime realiai. Gelbėdami kitus, nepamirškime, kad ir mums patiems reikia nuolat gelbėtis nuo to, kas mus pačius ir ypač mūsų jaunimą išlaisvina nuo lietuviškumo. Mūsų politinę pajėgą sustiprinsim, tik išgelbėdami ir atgyvindami Amerikos lietuvių kultūrinį židinį. Tai ne patriotizmo pamokslas. Tai tik ieškojimas priemonių mūsų pajėgumui padidinti.

Tarptautinis vaizdas

Gerosios valios svajotojai, kurių niekur netrūksta, prabėgusiuose metuose ieškos ir atras nemaža paguodžiančių dalykų. Taip, milijonai žmonių visgi išgyveno, dirbo, kartais net visai gerus biznius padarė. Tad nėra ko jaudintis: gyvenimas eina normaliai.

Bet mes, lietuviai, ir su savo geriausia valia šitokio gražaus paveikslo negalėtume papiešti. Ir ne mes vieni! Didžioji žmonijos dalis jau įsitikino, kad pokarinio pasaulio tvarkytojai nepajėgė atnešti tautoms teisingos ir pastovios taikos. Kone visose žemės rutulio dalyse, tai šen, tai ten tebeina karai, sukilimai, revoliucijos. Kada pirmasis pasaulinis karas buvo užbaigtas kelių Europos tautų išlaisvinimu nuo svetimos priespaudos, tai antrasis pasaulinis karas buvo užbaigtas keliolikos civilizuotų tautų pavergimu. Tiek tautų išduoti priespaudai ir negirdėtam terorui — tai iš tikrųjų keistas vaisius karo, kuris buvo vestas žmonijos nuo tironų išlaisvinimo vardan.

Tad nenuostabu, kad milijonai žmonių šiuos pasibaigiančius metus palydi su liūdesiu, niūriai, susirūpinę, su baime ir netikri dėl ateities. Šiandien jau nebe mes vieni lietuviai kalbame apie neteisingą ir stačiai beprotišką naująją pasaulinę santvarką. Šiandien kiti garsiau už mus šaukia: — žmonija, lyg apjakusi, vėl žengia į naują karą! Reikia taikos, bet yra taip, kad gal tik karas išspręs esamą nepakenčiamą padėtį, kuri aiškiai parodė, jog šitaip visą laiką žmonija negyvens.

Gelbėkime save

Jau greit bus dešimts metų, kai kone visi didieji užmanymai, jų tarpe ir karai, perstatomi pasauliui, kaip išgelbėjimo žygiai. Net patys didžiausi uzurpatoriai ir tarptautiniai banditai, eidami pagrobti svetimas žemes ir tautas, garsiausiai šaukia, jog jie eina jų gelbėti, jas "išvaduoti", nuskriaustuosius "išlaisvinti." Kadangi ta gelbėjimo, išvadavimo ir išlaisvainimo epidemija labai užkrečiama, tai šiuo metu beveik visi, vos tik kur savo pirštą sukrutinę ar koki projektėlį sukombinavę, trimituoja, kad jie ir, žinoma, tik jie išgelbės žmoniją. Na, jei jau ne visą žmoniją, tai bent kokį kontinentą, bent kelias tautas.

Ak, ir mes lietuviai jau turėjome ir tebeturime nemaža svetimų ir savųjų gelbėtojų. Vieno dalyko mums dar niekad netrūko, —tai gerų norų ir tais norais persiėmusių tautos gelbėtojų. Dėl to galima tik pasidžiaugti. Bet man, pasidairiusiam iš kelių pusių, pavyzdžiui, kad ir į Amerikos lietuvių gyvenimo platumas, norėtųsi sušukti labai nemadingu sekančiu paraginimu:

— Gelbėkime lietuvių tautą tėvynėje! Bet pradėkime ne nuo toliausio, o nuo arčiausio: — gelbėkime pirmiausia patys save! Dar ne laikas, kad lietuvių tautos vaikai galutinai sutirptų kitataučių katiluose. Jūs esate geri amerikiečiai ir tai labai gerai, bet lietuvių tautai dar reikalinga, kad išliktumėt ir stiprūs, sąmoningi lietuviai. Kad jaunoji Amerikos lietuvių generacija nenutrūktų savo tėvų kraujo kamieną, man rodos, turėtų būti bene didžiausias šios šalies lietuvių rūpestis. Yra žiauriausia, ir jūs patys tai gerai suprantate, kaip yra žiauriu tėvui nueiti į kapus, kai savo vietoje jis nepalieka savo vaiko. Bet nei jūs, nei aš, nei kiti mūsų draugai neišgelbėsime savo vaikų, jei nepasieksime lietuviškos kultūros pakėlimo. Gelbėkime save: atnaujinkime ir stiprinkime lietuviškos kultūros dalgus savo šeimose, draugijose, ugdykim ir tobulinkim savo lietuvišką spaudą...

Tautiečių belaukiant

Mes perdaug sunaudojame jėgų, laiko ir energijos tam, ką būtų galima pavadinti tarpusavio politika. Neginčysiu, kad tai gana malonus sportas laikui praleisti. Bet jeigu sakome žodį kova, tai reikia žinoti (ir visi tai žino), jog kova nėra laisvalaikio sportas. Nuo mūsų tarpusavinio politikavimo nė per nago juodymą nepasikeičia nei lietuvių tautos padėtis, nei nuomonės tų, nuo kurių gerokai priklauso ir priklausys mūsų tautos išlaisvinimas Tėvynėje.

Bet politikos kipšiukas visur kaišioja savo ragelius. Su tikra gėla tenka stebėti, kaip jis įsimaigė net tokiuose dalykuose, kurie negalėtų nieko bendro turėti su politikavimu, partijomis ar pasaulėžiūromis, pav., lietuvių tremtinių atvykimo į Ameriką reikaluose. Man yra stačiai koktu patirti, kai lietuvis politinis pabėgėlis tampa preke pačių lietuvių tarpe ir kada pradedama žiūrėti jo pasaulėžiūros, jo religijos, kai jo likimas susiejamas net su vieno ar kito dvasininko (kartais net nelietuvio) atestacija.

Amerikos lietuviai laukia iš Europos savo artimų giminių, savo draugų ir pažįstamų, laukia bendrai lietuvių — be pasaulėžiūrinių ir religinių skirtumų. Nekalbu šį kartą apie daugiau ar mažiau pagrįstus priekaištus, kurie metami naujiems atvykėliams. Užtenka, jog dažnas pasako, kad atvykėlius čia laukia dideli darbai, o pirmiausia jų aktyvus prisidėjimas prie kultūrinio Amerikos lietuvių gyvenimo sustiprinimo.

Man rodos, kad iš tikrųjų tai ir būtų pati svarbiausia naujųjų atvykėlių misija. Nes juk tik dvasiškai ir kultūriškai atsigaivinęs ir sustiprėjęs Amerikos lietuvių medis bus pajėgus atlaikyti jaunosios generacijos greitą nutautėjimą. Tik dvasiškai ir kultūriškai išbrendęs lietuviškas sąjūdis sustiprins mūsų tikrą pajėgumą politinėje ir ekonominėje srityje.

Lietuvių tauta Tėvynėje tebeveda sunkią, žiaurią ir žūtbūtinę kovą už išsilaisvinimą. Amerikos lietuvių tarpusavis politikavimas tam mažai tepalengvintų. Gražu, kai mes savo nuoširdžiu prisidėjimu šiapus okeano gelbėjome lietuvių tautos išblaškytus vaikus. Bet kai žiūriu į prabėgusius metus, dar sykį norėčiau priminti:—gelbėkime ir save, gelbėkime lietuviškąjį kultūrinį židinį Amerikoje, nes be jo išblės ir karščiausios dabartinių užsimojimų liepsnos.

Amerikos Lietuvių Savaitė

Muzikui A. J. Aleksiui pagerbti bankietas

WATERURY, Conn. — Sekmadienį, sausio 9 d., 6-tą val. vakare, šv. Juozapo parapijos veikėjai klebono kun. J. J. Valantiejaus vadovaujami, Federacijos skyriaus bei choro iniciatyva, minės komp. A. J. Aleksio dvidešimties penkerių metų muzikinės bei visuomeninės veiklos sukaktį Waterbury ir trisdešimties penkerių metų Amerikoje. Bus šaunus bankietas su įvairia programa šv. Juozapo salėje. Muzikos bei dainų programai vadovaus Norbertas Aleksis iš New Yorko.

Muzikas A. J. Aleksis

Komp. A. Aleksis yra šv. Juozapo parapijos choro vedėjas ir vargonininkas, Federacijos 22-tojo skyriaus, Waterburio Lietuvių Tarybos ir Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 2-jo skyriaus pirmininkas, ALT centro politinės komisijos narys Conn. valstybėje, L. Vyčių, ALRK Vargoninkų Sąjungos ir LDS garbės narys. Jis yra įžymus muzikas, organizatorius ir visuomenės veikėjas, LDS, Moterų Sąjungos ir L. Vyčių himnų ir įvairių dainų bei giesmių kompozitorius. Už patriotinę bei kultūrinę veiklą Lietuvos bei visuomenės labui buvo Lietuvos vyriausybės apdovanotas D. K. Gedimino ordenu Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties proga.

Per bankietą jubiliatui bus įteikta atminimui knyga su visų gerbėjų, sveikintojų bei draugų parašais. Bankietui bilietus galima gauti pas M. Karinauskienę, M. Kašėtaitę, H. Stankevičienę, M. Fortier, choro pirm. J. Kalinauską, S. Miklinavičienę, S. Sapranienę, M. Zailckienę, A. Mažukaitę, O. Girdžijauskienę, V. Grable, P. Abromaitienę (Oakville), Vyčių pirm. A. Jenkins, A. Šambarį, V. Klimą (Terryville), N. Meškūnienę, O. Barkauskienę, U. Liutkevičienę, pp. Jenušaičių krautuvėje, pp. Jenušaičių krautuvėje, pp. Karvelių valgykloje ir pas kitus Federacijos bei parapijos choro narius. R.

Mirė B. Kasmauskienė, žinomo veikėjo žmona

Iš Bostono pranešama, kad gruodžio 12 d. ten mirė žinomo Amerikos lietuvių visuomenės veikėjo ir pramonininko Jono Kasmausko žmona Barbora, sirgusi vos trejetą dienų. Palaidota gruodžio 16 d.,

Velionė Barbora Kasmauskienė buvo ne tik sąmoninga lietuvė, bet taip pat pavyzdinga žmona ir motina. Savaime suprantama, jog mirtis buvo didelis smūgis tiek Jonui Kasmauskui, tiek jo šeimos nariams.

Šią liūdesio valandą, Jono Kasmausko draugai po visą plačiąją Ameriką reiškia jam giliausios užuojautos jausmus. Jie linki jam kantriai išgyventi šį smūgį ir toliau darbuotis mūsų tautos ir visuomenės labui.

Jonas Kasmauskas, kaip žinoma, drauge su Stasiu Mockum, turi fabriką, kuriame gaminami įvairūs medikaliniai instrumentai. Bet savo laisvą laiką Jonas, kaip ir jo partneris Stasys, skiria visuomeniniam veikimui.

PRALOTAS M. KRUPAVIČIUS IR VACL. SIDZIKAUSKAS ATVYKSTA SAUSIO MĖN.

Pralotas Mykolas Krupavičius, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas, su Vaclovu Sidzikausku į Jungtines Amerikos Valstybes, kaip pranešama, numatę atvykti sausio mėn.

ATVYKO ŽURNALISTAS DR. P. ANCEVIČIUS

Gerai žinomas žurnalistas dr. P. Ancevičius jau kuris laikas kai atvykęs iš Vokietijos į Kanadą. Yra atvykusi visa Ancevičių šeima. Jie gyvena Oakvile, Ont.

KOMUNISTAS ŠVIESA BANDĖ ŽUDYTIS

Spalio pradžioje Brazilijos pasienyje sučiupti Vytautas Šviesa su nepilnamete Alda Dobrova, bebėgą į Uruguajų. Pas Šviesą rasta inkriminuojančios komunistinės medžiagos. Policijoje Šviesa net du kartu bandė nusižudyti, bet nepavyko.

MOKYS LIETUVIŠKAI

Vienas iš Scrantono universiteto dėstytojų yra žinomas rašytojas Antanas Vaičiulaitis, kuris, kaip teko patirti, dabar šiame universitete pradės netrukus skaityti paskaitas apie lietuvių kalbą.

Pittsburgho ir apylinkės lietuvių draugijoms

Pittsburgho ir apylinkės draugijų metinis suvažiavimas įvyksta sausio 30 d. 3:30 val., po pietų Lietuvių Piliečių svetainėje, 1723 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa.

Šiame suvažiavime bus aptariama Lietuvos Nepriklausomybės 31 metų sukakties minėjimo reikalas. Bus išklausyta Amerikos Lietuvių Pittsburgho skyriaus praeitų metų veikimo raportai, bus Tarybos narių rinkimai sekantiems metams bus svarstoma lietuvių tremtinių įkurdinimo ir jiems pagelbos teikimo reikalai.

Bendrai, bus tariamasi dėl sėkmingesnės Amerikos lietuvių veiklos, norint padėti Lietuvai atgauti laisvę, nes Amerikos ir pavergtos Lietuvos lietuviai yra giliai įsitikinę, jog žiaurioji rusų bolševikų priespauda pirmiau ar paskiau turės griūti ir mūsų gimtasis kraštas Lietuva turės išsilaisvinti, tik mes neturim liautis veikę.

Nepamirškite, gerbiamieji, kad Lietuvos laisvinimo darbas reikalauja daug lėšų ir kad jas sudeda tos Amerikos lietuvių organizacijos ir tie Amerikos lietuviai, kurie myli ir patys tiki į Lietuvos įsilaisnimą.

Todėl prašome apkalbėti lėšų sukėlimo reikalą ir skirti iš savo iždo auką, kurią jūsų įgalioti atstovai galėtų įteikti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo šventėje, tuo prisidėdami su savo dalimi prie didžiojo Lietuvos laisvinimo darbo.

Rinkdami atstovus į metinį draugijų suvažiavimą, malonėkit rinkti po vieną atstovą nuo draugijos ir po vieną — nuo kiekvienos dešimties narių.

Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho Skyr. Valdyba:

Pirm. — **A. Paleckis,**
Sekrt. — **S. Bakanas,**
Išd. — **J. Grebliūnas.**

Šiomis dienomis Chicagoje, Lorraine viešbutyje, kilo gaisras ir 300 jame buvusių svečių turėjo bėgti į gatvę, į šaltį...

Amerikos Lietuviams Karo Veteranams

Lietuvių tauta savo ilgoje praeityje dar niekada nėra gyvenusi tokių sunkių laikų, kaip šiandieną. Mūsų tėvynė yra kankinama žiauraus raudonojo Maskvos despoto, ir šimtai tūkstančių lietuvių kenčia Sibire ir kitose koncentracijos ir priverčiamųjų darbų stovyklose, o kiti išblaškyti po įvairius žemės kraštus, kenčia benamių dalį.

Kur lietuviai bebūtų, visų jų didžiausias troškimas ir pasiryžimas — išvaduoti Lietuvą iš okupacijos ir atkurti laisvą, nepriklausomą valstybę.

Mes, Lietuvos laisvės kovų dalyviai, suvažiavę i į Hanau-M, Vakarų Vokietijoje, 1946 m. lapkričio 23 d., Lietuvos kariuomenės šventės dienoje kurti savo Sąjungą, įvertindami jūsų, broliai veteranai, atliktus žygius Lietuvos vadavimo darbe, šia proga kviečiame jus ir toliau dirbti Lietuvos vadavimo darbą visais galimais būdais iki Lietuva atgaus nepriklausomybę.

Suvažiavimo vardu:

P. Plechavičius
Br. Ivanauskas
J. Grigalaitis

Vakarų Vokietija, Hanau-M, lapkr. 23 d.

Lietuvos Laisvės Kovų Dalyvių Sąjunga Sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą

ALT Sekretoriatas gavo tokio turinio laišką:

"Lietuvos laisvės kovų daly viai, 1948 m. lapkričio 23 dieną suvažiavę kurti savo Sąjungą, nuoširdžiai sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą. Visų už Lietuvos laisvę kovojusių lietuvių vardu dėkoja už pastangas išlaisvinti mūsų tautą iš vergijos ir atstatyti Valstybės nepriklausomybę,.

Lietuvos laisvės kovų dalyvių užgrūdinta kovinga dvasia tebėra stipri. Lemiamu mūsų Tėvynei metu mes pasiryžę stoti aktyvion kovon už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę."

Suvažiavimo vardu:

P. Plechavičius
Br. Ivanauskas,
J. Grigolaitis

Vokietija, Hanau-M, 1948 m. lapkr. 23 d.

BALTIMORĖS PADANGĖJE

Iš lietuvių siuvėjų skyriaus susirinkimo

Gruodžio 15 d. įvyko lietuvių siuvėjų susirinkimas, kuriame vėl buvo iškrėstas "šposas" arba, tikriau sakant, padarytas šmugelis.

Perskaičius protokolą, buvo skaityti nutarimai iš skyriaus pildomosios tarybos, iš ko paaiškėjo, kad pildomoji tarybo nutarė paskolinti $200.00 unijos menadžerio pagerbimo komisijai ir prašė skyriaus tą tarimą patvirtinti. Nutarimas gudriai užmaskuotas paskolos formoje. Kilo diskusijos. Buvo nurodyta, kad ta neva paskola reikia laikyti auka, nes rengiant tokius parengimus, dargi viešbuty ir su aukšta kaina $6.00. asmeniui — jokios paskolos nereikia, gi įžanga viską padengia, ir dar buvo nurodyta, kad šis toks negausus susirinkimas (dalyvavo gal kokia 15 narių) neturi teisės patvirtinti tokį nutarimą.

Už "paskolą" karštai agitavo valdybos nariai ir pramonės atstovas, kurie yra ir pilnateisiais tarybos nariais. Jie išsitarė, kad jeigu kas atliks — bus sugrąžinta...

Priešingoji pusė klausė: "ką reiškia, jeigu liks." "Paskolos" sumanytojai ir rėmėjai labai nevykusiai aiškindami visokias parengimo išlaidas, išsitarė, kad reikės "gerajam" menadžeriui nupirkti ir dovanėlė ir kad iš 9 unijos skyrių, kurie rengia tą menadžeriui pagerbimo bankietą, tik 5 skyriai gali tokią "paskolą" duoti, o 4 skyriai visai neturi kasoje pinigų ir negali nieko paskolinti. Čia ir išlindo yla iš maišo, kad tie $200.00 bus sunaudota "gerajam" unijos manadžeriui, italų kilmės, nupirkti dovanai.

Kadangi susirinkime dėl blogo oro narių dalyvavo labai maaži, tai tiem "šposininkam" ir pavyko išplėšti šį skyriaus iždo $200.00 dargi neleidžiant balsuoti rankų pakėlimu. Atrodo, kad šiame skyriuje yra kokia tai buivijada, kurį užsimojus nukreipti dėmesio į tai, kad tokia maža narių dalis neturi teisės tokią didelę skyriaus pinigų sumą eikvoti dėl svetimų garbės vainiko.

Kiek pirmiau tie patys asmenys reikalavo, kad skyrius sutiktų prisidėti prie kalbamo bankieto rengimo, aiškindami, kad skyriui jokių išlaidų nebus. O kaip skyrius sutiko prisidėt, tai jau reikalauja $200.00. Ar tai neapgavystė?

Iš to aišku, kodėl jie reikalavo, kad skyrius juos paliktų valdybai be rinkimų.

Jeigu jie būtų buvę rinkti tai šiame susirinkime, kuriame turėjo būti balsavimai, jei tie šposininkai būtų pareikalavę skirti $200.00 nupirkimui manadžeriui dovaną, tai gal ne vienas netektų savo vietos. Yra didelė klaida tų, kurie nesilanko į skyriaus susirinkimus ir neapgina savo iždo nuo išnaudotojų svetimų garbei.

P. P. Jaras.

Chemikas Jucaitis, gruodžio vidurį atvykęs iš tremties, yra pakviestas Gannon College, Erie, Pa., chemijos profesoriaus vietai.

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Pastaruoju laiku į ALT Centrinį Iždą yra įplaukusios šios sumos-aukos:

J. J. Čižauskas, Westville, Ill.	$ 8.50
Los Angeles ALT Skyrius (B. Starkienė)	8.00
Francis G. Tumosas Quebec, Kanada	10.00
Akron ALT Skyrius (A. Zdanis)	76.00
Parduota knygų	31.50
Liet. Moterų Piliečių Lyga, Chicago, Ill.	5.00
Gauta už knygas (Milleris ir Petraitis)	14.62
Peter J. Grubis, Clevelando ALT Skyrius (J. Kuzas)	150.00
K. Micuta, Coos Bay, Oregon	50.00
G. D. Crescent City, Cal.	1.00
Zarasiškių Klubas, Cicero, Ill. (J. Tarulis)	10.00
ALRK Susivienijimo Conn. Apskr. (A. J. Aleksis)	10.00
K. J. Kodis, Aanvile, Ill., c. o. Naujienos	8.00
J. Maskaliūnas, Chicago, Ill. (už knygą)	3.50
Liet. Rėmėjų Sąjunga, New Britain, Ct. (L. Poškus)	50.00
ALRK Darb. S-gos Conn. Apskr. (A. J. Aleksis	25.00
Con. valst. birž. 6 d. draug. konfer. (M. Jokubaitė)	70.00
ALRK Darb. Sąjunga, Waterbury, Ct. (A. J. Aleksis)	25.00
Chicagos Liet. Taryba (išd. Valonis)	1,500.00
Lithuan. Relief Committee, Hartford (J. Leonaitis)	150.00
Viso	$2,181.12

Visiems maloniems aukotojam reiškiame kuo nuoširdžiausią padėką. Prašome ir ateityje nepamiršti Lietuvos Gelbėjimo reikalų. Aukas siųsti šiuo adresu: Lith. American Council, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ALT Vykd. Komitetas

FLAMINGO RESTORANAS
Ciprijonas Paskevičius ir Sūnūs, sav.
ALUS IR UŽKANDŽIAI
28 Factory Street — Nashua, New Hampshire
Tel. 4159

LITHUANIAN CAFE
BALYS MASYS, savininkas
VYNAS — LIKERIAI — ALUS
171 WASHINGTON STREET — HAVERHILL, MASS.

HATCHKISS STREET GARAGE
JONAS J. MAZILIAUSKAS, sav.
DODGE sunkvežimiai ir karai PLYMOUTH karai
PILNAS KARŲ TAISYMAS
47 HATCHKISS ST., NAUGATUCK, CONN.
Telefonai:
Biznio Naugatuck 5727 — Rezid. Woodbury 321-3

Empire Laundry
17-35 Myrtle Street
LYNN, MASS.

Boston Baking Co.
Lietuviška
DUONA IR PYRAGAI
8 Ames Street
Lowell, Mass.

Lowell Bottling Co.
L. PAULAUSKAS, sav.
ĮVAIRŪS GĖRIMAI
573 - 575 Lawrence St.
LOWELL, MASS.
Tel. 2-7361

Stanley's Cafe, Inc.
Stasys ir Frances Puidokai, sav.
313 Park St.
Lawrence, Mass.
Tel. 2-9346

Sunkist Bakery
Lietuviška
DUONA IR TORTAI
Vladas Krasauskas, sav.
93 Exchange Street
Lawrence, Mass.

Lietuviška Aludė
Jonas Grigaliunas, sav.
388 Hampshire Street
LAWRENCE, MASS.

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
J. Markiewitz and Sons
15 Trumball Street
NEW HAVEN, CONN.

A D A M' S
SERVICE STATION
Adomas Radauskas, sav.
Padangos, gasolinas ir aliejus
GROSERIO KRAUTUVĖ
808 Main St. Watertown, Conn.
Tel.: Watertown 278

WATERBURY, CONNECTICUT

BLUE SHUTTER RESTAURANT
Mūsų patalpos tinkamos baliams, vestuvėms ir kitokiems pokyliams
Aplankykite mūsų Bavarišką kambarį
FLORENCE YUSKAS DANOSKY, sav.
776-780 BANK STREET — Tel. 3-9652

JOE'S TIRE SHOP
Joe Samoska, Savininkas
241 N. MAIN STREET
Telefonas 3-2414

CHERRY RESTAURANT
MALONUS PATARNAVIMAS
GĖRIMAI IR VALGIAI
248 CHERRY STREET — WATERBURY, CONN.

CASINO GARDEN RESTORANAS
Vincas ir Marija Lang, savininkai
PUIKŪS GĖRIMAI, LIETUVIŠKI VALGIAI
SALĖ PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Penktadieniais ir Šeštadieniais Muzika
128 NORTH ELM ST. — Tel. 49920

RENDEVOUS RESTAURANT & GRILL
Ona Pakamanaitė-Dapšienė ir Sūnus, savininkai
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
MALONI VIETA SUSITIKIMUI
685 No. Riverside Streeet — Tel. 3-9932, 3-6864

NEW BRITAIN, CONN.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią pirmos rūšies maistą
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 Park Street — Tel. 1481

PAUL'S RESTAURANT
PAUL VISNIAUSKAS
31 Spring Street — Tel. 8774

PHILADELPHIA, PA.

GRUSH HOTEL AND BAR
ADAM GRUSH, SAV.
Kampas BROAD ir RACE STREETS
(prie Broad Street Stoties)
Tel. Rittenhouse 6-6530

GUS TUNAITIS
— RESTORANAS —
3701 Old York Road

SONIA CAFE & RESTAURANT
SOPHIE MICH, sav.
LIKERIAI VYNAS-ALUS
9 S. Seventh Street Tel. Market 9916

BARTH'S CAFE
BALTRAMIEJUS BURZA, savininkas
3405 N. 2nd Street Telefonas NE 4-0465

RESTORANAS - BARAS
E. LAURUTIS, savininkas
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, GERI UŽKANDŽIAI
3400 N. 10th STREET PHILADELPHIA, PA.

RAY'S CAFE
RAYMOND WASIKONIS, sav.
ALUS—VYNAS—LIKERIAI—UŽKANDŽIAI
2826 MASTER STREET PHILADELPHIA, PA
Tel. PO 5-2224

BROCK'S CAFE
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI
JOHN BROCK, sav.
2227 PINE STREET PHILADELPHIA, PA
Tel. LO 7-9144

MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto

JIM'S TAVERN
ANNA IR JIM WICKIS, sav.
GĖRIMAI IR VALGIAI
Žuvies maistas — mūsų specialybė
2500 S. DEWEY ST., PHILADELPHIA, PA.
Tel. BE 6-2139

MRS. ADAMS CAFE
Alice Valančienė, sav.
PUIKŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
2701 W. THOMPSON ST. PHILADELPHIA, PA.
Tel. STevenson 2-5625

PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, Sav.
63rd STREET at WOODLAND AVENUE
Telefonai: *Saratoga 9656, West 4117*

Lietuviškas restoranas miesto centre
JUOZAS SAKOLIS-SAKALAUSKAS, sav.
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI
2nd ST. ir MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.
Tel. MA 7-9331.

NATIONAL PRODUCTS CO.
HARRY A. CAPLEN
Alui pilstyti priemonės. Stiklai barui. Indai.
Šakutės ir šaukštai. Stiklai ir krėslai.
Barų įrenginiai.
109-113-115 NORTH 2nd ST.,

TREMTINIAI BIJO BRAZILIJOS

Nors į Braziliją jau leidžiama tremtiniams įvažiuoti palengvintomis sąlygomis, tačiau atrodo, jog mūsiškiai tremtiniai baidosi Brazilijos. Lietuvių skaičius palyginti su kitų tautų tremtiniais, įvažiavusių į Braziliją, yra labai menkas ir tesiekia vos 1-2 proc. visų atvykstančiųjų.

Brazilijos laikraštis Žinios bando aiškinti to reiškinio priežastis. Dalį kaltės suverčiama Lietuvoje apie Braziliją vyravusiais nuomonei. Girdi, laikraštis rašo, buvę Lietuvoje tokie posakiai: karšta, kaip Brazilijoje, juodas kaip brazilas, uodų ir gyvačių, kaip Brazilijoje, gyvena kaip Brazilijoje, ir netgi skurdžiausias Kauno užkampis vadinamas Brazilka...

"Tiems posakiams pagrindą davę, — toliau rašoma, — pirmųjų mūsiškių ateivių, iš Lietuvos paleistų be jokios globos ir čia vienoje kitoje fazendoje vergų gyvenimą gyvenusių, aimanos. Taigi, ši baimė turi šaknis. Ir pirmieji DP jau nevienas spėjo parašyti draugams apie baisiausius žvėris, uodus, gyvates, kurių tikriausiai dar nematė, apie perdėtus savo vargus ir visokias kitas negeroves, dėl kurių dažniausai patys kalti.

Tiesa, kad kai kur fazendose europiečiui ir dabar nejauku, o išnaudotojų netrūksta nė miestuose. Bet naujieji ateiviai visur gauna geresnes sąlygas negu senieji ir daug geresnes negu tūlas vietinis. Didžiausia nelaimė yra nepasiruošimas gyventi ir dirbti naujose sąlygose. Kita nelaimė nedarnumas santykių tarp naujai atvykstančių ir nuo seniau čia gyvenančių tautiečių. — Juk, ar ne kvailai skamba naivesniųjų DP pasigyrimai, kad prieš kariniai ateiviai dešimtmečiais nuo jų atsilikę! Lygi ir senųjų nuomonė, kad naujokai 20 metų iki jų "nedaaugę"... Nesąmonės! Juk išgeriam, rodos ir vieni ir antri..."

Išgelbėjusiems nuo bolševizmo padėka

Didžiai gerb. Vienybės Redaktoriau,

Maloniai prašome neatsisakyti atspausdinti Tamstos redaguojamam laikrašty mūsų šeimos geraširdžiams lietuviams viešą padėką.

1944 m. pabaigoj karo viesulai antru kartu nešė kruvinojo bolševizmo Lietuvai naikinančią vergiją. Gelbstint gyvybes, teko rasti užuovėją Švedijoj. Nors sotūs ir aprengti, bet Švedų viešnagėje gyvenome nuolatinėj baimėj, nes toje demokratinėje šalyje perdaug turėjo laisvės ramių baltiečių gyvenimą drumsti Kremliaus agentai. Mes ten kasdieną jautėme, kad Maskvos agentai kėsinasi į mus ir mūsų kūdikius.

Tuolaikinis Dirvos redaktorius rašytojas K. S. Karpius, matydamas mūsų taip nesaugią buitį ir atjausdamas kaip ilgametį jo spaudos bendradarbį, rekomendavo kilnaširdžiui Amerikos lietuviui p. J. J. Bachunui, kuris jau 1945 m. skubos keliu mums parūpino afidavitus.

To tauraus lietuvio pastangomis mes šią vasarą gavome vižas imigruoti į JAV ir lapkr. m. 29 d. švedų laivu Gripsholm laimingai pasiekėme Laisvosios Žemės New York uostą.

P. J. J. Bachunas mūsų šeimai be afidavitų daug padėjo materialiniai rūpinantis vizų reikalais ir pagelbėjo kelionės išlaidas padengti. Jis mus širdingai įkurdino savo Tabor Farm. Pas Bachunus radome prieglobstį kaip tikri jų vaikai ar broliai. Mes esame laimingi šio žemės tvarka.

Atplaukus mums į New York, mus maloniai pasitiko pirmoji lietuvė p. Ona Valaitienė.

Todėl šiuomi didžiajam tremtinių globėjui p. J. J. Bachunui su ponia, rašytojui K. S. Karpiui ir p. Onai Valaitienei mūsų šeima su mažais kūdikiais reiškiam kuo giliausią ir nuoširdžiausą viešą padėką.

Tegul Dievas tiems geraširdžiams lietuviams patrijotams teikia jų gyvenime palaimą ir sveikatą!

Juozas, Barbara S., Vytautas
Kazimieras ir Birutė Julija
GAIGALAI.

Tabor Farm,
1948 m. gruodžio 12.

— Kinijos valdžios nariai, kaip pranešama iš Nankino, teberagina prezidentą Čiang Kai šeką atsistatydinti.

Šiai mergaitei buvo duota metai laiko gyventi. Bet jos širdies liga, naujų gydymo priemonių dėka, pašalinta, ir ji su savo tėvu, Edward Hickory, linksmai grįžta namo, į Pomeroy, Pa.

Mieliau į Ameriką...

Iš Vokietijos pranešama, kad netrukus į Jungtines Amerikos Valstybes atvyksta žymus Lietuvos mokslininkas prof. Steponas Kolupaila, pakviestas Notre Dame universitete skaityti paskaitų.

Paminėtina, kad prof. Steponas Kolupaila, kuris per pirmąjį bolševikmetį buvo išrinktas į tarybinį "seimą", nors ir per radiją ir laikraščius draugų kviečiamas, atsisakė grįžti į bolševikų valdomą Lietuvą.

— Nužudytas Egipto premjeras Mahmoud Nokrashy Pasha.

SCHWEINFURTO STOVYKLOS NAUJIENOS

(Vienybės korespondento Vokietijoje)

Emigracinėje Schweinfurto stovyklioje YMCA-YWCA organizacijos pastangomis erdvioje salėje įrengta įvairiomis kalbomis laikraščių bei žurnalų skaitykla, parūpinta sporto įrankių ir kit. Kas savaitė gyventojams rodomos kino filmos, kviečiami ansambliai koncertams ir baletams. Lapkričio - gruodžio mėn. čia koncertavo ukrainiečių Sanduros choras, o vyrų - moterų baleto grupė atliko turkiškų, kirgiziškų, totoriškų ir kitų rytinių tautų tautinius šokius.

***

Dirbančiųjų lietuvių bendruomene vėl nustojo 50 gyventojų. Visų dirbančių pas amerikiečius, t. y. sargybų daliniuose, o taip pat Wuerzbergo ir Bad - Kissingeno IRO Vyr. Būst. bei dirbtuvėse šeimos turėjo išvykti apsigyventi į kitas stovyklas — Wuerzburgą, Seligenstadtą ir Scheinfeldą.

***

Lietuvių Bendruomenės Kūrėjų - savanorių iniciatyva buvo surengtas 30-ties metų Lietuvos kariuomenės minėjimas. Mišriai įvairių tautybių tarnautojų gyvenamam rajone tą dieną iškelta Tautinė Vėliava, Emigracinės stovyklos katalikų bažnyčioje atlaikytos pamaldos už mirusius bei žuvusius Kūrėjus - savanorius, karius bei kovotojus už Lietuvos laisvę. Surengto minėjimo metu salėje, gausiai dalyvaujant bendruomenei, Sakalas skaitė paskaitą apie Lietuvos kariuomenę. Meninę minėjimo dalį atliko vietos muzikos mokyklos vedėjos p. Variakojienės gerai išmokytas ir susidainavęs mergaičių oktetas, o taip pat akordeonistas ir pianino mokinės. Padeklamuota eilėraščių, o IRO Amatų Mokyklos lankytojas — jaunas rašytojas p. J. Benešiūnas paskaitė savo kūrybos iš Nepriklausomybės kovų meto.

***

Lietuvių Inžinierių S-gos užsienyje, Schweinfurto skyrius šventė 3-jų metų sukaktuvių šventę. Stovyklos bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos už žuvusius bei mirusius inžinierius, o po pietų stovyklos salėje įvyko metinių sukaktuvių minėjimo aktas.

***

Naujai atremontuota stovyklos katalikų bažnyčia, kurioje pamaldas visų tautybių katalikams atlaiko lietuvių parapijos klebonas. Šioje bažnyčioje laikomos pamaldos taip pat emigrantams — unitams. Ortodoksai ir evangelikai įsirengė stovykloje sau atskiras bažnyčias.

***

Emigracinės stovyklos Komisijas praėjo arba praeina emigrantai į Prancūziją, Belgiją, Braziliją, Argentiną, Turkiją ar iš dalies į Kanadą. Baigia įsikurti ir USA Konsulo emigracinė komisija.

***

Nuolat lietuvių bendruomenė netenka atskirų šeimų, išvykstančių į Kanadą ir Ameriką.

K. Krulikas

VYT. JANKEVIČIUS – SEATTLE UNIVERSITETO PROFESORIUS

Šių metų rudenį iš Paryžiaus atvyko į Amerką jaunas lietuvis mokslininkas fizikos profesorius Vytautas Jankevičius. Jis pagal kontraktą buvo pakviestas dėstyti Seattle, Wash. Universitete. Jaunas lietuvis mokslininkas ten greit ir gabiai įsikūrė ir jau suspėjo pasižymėti vietinės šviesuomenės tarpe. Amerikiečių klubuose ir draugijuose jis jau turėjo keletą paskaitų apie Lietuvą.

Neseniai vietinis dienraštis Seatle Post Intelligencer įsidėjo lietuvio mokslininko fotografiją ir parašė apie jį labai gražų atsiliepimą. Taipgi pacitavo Jankevičiaus pareiškimą, jog Amerikos jaunuomenė turėtų rodyti ko daugiau susiinteresavimo atominės energijos mokslų srityse.

Laikraštis taip pat pažymėjo, jog Vytautas Jankevičius yra lietuvis ir užbaigęs savo studijas Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, Vilniaus ir Paryžiaus Sorbonos universitetuose. Tenka nuoširdžiai pasidžiaugt tokiais lietuvio mokslininko pasisekimais ir palinkėti jam sėkmės.

Tremtinių sveikinimai Lietuvos ministrui

Lietuvos Įgaliotas Ministras Washingtone P. Žadeikis yra gavęs linkėjimus bei sveikinimus iš **Lietuvos Laisvės Kovų Dalyvių Sąjungos**, Hanau a. M., ir iš **Lietuvių Dailininkų Suvažiavimo**, įvykusio spalio 4 d. Schwaeb. Gmuend. Dailininkų sveikinimas toks:

Povilui Žadeikiui,
Lietuvos nepaprastam pasiuntiniui ir įgaliotam Ministrui Jungt. Amerikos Valstybėse

Lietuviai dailininkai tremtyje, suvažiavę Schwaebisch Gmuend į steigiamąjį Pasaulio Lietuvių Dailininkų ir Architektų Sąjungos susirinkimą, turi garbę pasveikinti Jūsų Ekscelenciją, kaip Lietuvos suverenumo simbolį, ir pareikšti savo nuoširdžiausius linkėjimus bendroje kovoje už Lietuvos laisvę.

Dail. Adomas Varnas,
Prezidiumo Pirmininkas

Kajeckutis sveikino Lietuvos vaikučius

Gruodžio 19 d., 5 v. p. p., Washingtone įvyko International Children's Christmas radijo programa. Ji buvo transliuojama ABC stoties visoje Amerikoje ir trumpomis bangomis užjūryje. Columbia Broadcasting System televizija programa buvo perduodama Amerikos vakarų pakraščiui. Pačiame Washingtone ir apylinkėje televizija buvo perduodama programa WMAL ir WMAL-TV stočių.

Programoje Lietuvos vaikučius sveikino ir jų vardu kalbėjo Gabrielis Gediminas Kajeckas, aštuonių metų berniukas. Jis dėvėjo tautinius lietuviškus drabužėlius ir turėjo lietuviškas kankles. Ta programa buvo rodoma ir kino teatruose.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 So. 2-nd Street Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė—viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį —mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BALIN'S FUNERAL HOME

2016 E. ALLEGHENY AVE.,
PHILADELPHIA 34, PA
Tel.: GA 3-1411
Mano laidojimo įstaiga naujai, gražiai įrengta, pagal vėliausius reikalavimus. Liūdesio valandą prašomi kreiptis į mane — suteiksiu tinkamą patarnavimą.
FRANK A. BALIN
Laidotuvių Direktorius

PHILADELPHIA, PA.

Star Grill
JONAS UKNAS, sav.
Vynas - likeriai - alus
608 N. 11th STREET

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
1730-2 E. Moyamensing Avenue
Tel Howard 0896

Baras - Restoranas
EDMUNDAS FREITICK, sav.
Įvairūs gėrimai ir užkandžiai
612 No. 12th St.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Viktoras Mataitis, sav.
ALUS-VYNAS-LIKERIAI
3501 N. 2nd Street
Telefonas NE 4-1275

FRANKFORD AV. CAFE
John Baliaduonis, sav.
1700 Frankford Avenue

NAUJA
Lietuviška Užeiga
VYNAS, LIKIERIAI, ALUS
Raymond Valikonis, sav.
MOUNT VERNON and 12th St. Cor.
Tel. 5-8891

NAUJAI ATIDARYTAS
Restoranas ir Baras
EDVARDAS IR JULE BRESLAUSKAI, sav.
1645 Margaret Street
(pusė bloko nuo Frankford ave.)
PHILADELPHIA, PA.
Tel. JEfferson 3-2328

TRAUN'S CAFE
N. E. Cor. 16th and Spring Garden
Phone —
Business LO7-8662, LO7-4967
Residence Cheltenham 2562

ANTHONY MARTIN
Restauranas ir Baras
3759 North 7th Street

Lietuviškas Restoranas
Antanas Zvigaitis, sav.
Likeriai, Vynas ir Alus
5424-26 Woodland Avenue
Tel. Belgrade 6-5113

LIETUVIŠKAS
Restoranas ir Baras
VLADAS ŠVIKLA, sav.
Gėrimai ir užkandžiai
2637 E. ONTARIO STREET

Lietuviškas Restoranas
MIESTO CENTRE
Alus, vynas, likieriai ir valgiai.
Juozas Bartashus, sav.
118 No. Centre St. Tel. 9005
POTTSVILLE, PA.

S. BULOTA
Batai ir Vyrams Aprėdalai
NEW PHILADELPHIA, PA
P. O. SILVER CREEK, PA.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886
by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Telephone EVergreen 4.0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, other countries $5.50.

Advertising Rates on Application

Ant baimės slenksčio

Visi pajuto, kad Belgijos užs. reikalų ministeris Spaakas pasakė liūdną, bet tikrą tiesą, kada jis pereitų metų pabaigoje UNO konferencijos metu šimtams ten susirinkusių tautų atstovams atvirai pasakė:

— Mes bijomės... pasaulis gyvena nuolatinėje baimėje!

Tūkstančiai atbalsių viso pasaulio spaudoje tada patvirtino, jog Spaakas taikliai išreiškė visur įsivyravusį ryškiausią pokarinės žmonijos jausmą.

Ar kas pasikeitė per sekančius trejetą mėnesių? Rodos, niekas. Žmonija su tuo pat jausmu užbaigė senuosius metus ir štai pradėda naujus. Ant baimės slenksčio.

Velionis Rooseveltas ketino padovanoti tada kariaujančiai žmonijai keturias laisves, jų tarpe ir laisvę nuo baimės. Tos jo dovanos, kaip visi matėme, išgaravo greičiau, kaip praėjusių Kalėdų sniegas New Yorke. Liko baimės prievolė.

Grasintojai

Kodėl baimės prievolė? Spakas tada apie tai aiškiai pasakė. Ir Attlee, ir Bevinas, ir Churchillis ne kartą išklojo kortas ant stalo. Ir prezidentas Trumanas reguliariai kas trečią mėnesį nestokoja žodinės drąsos tais klausimais.

Visų jų žodžiuose bendra mintis: Maskvos raudonasis ir vis tinkamai nepažabojamas imperializmas grasina visam pasauliui.

Sovietų imperializmo baimėje ir grėsmėje sutinka pasaulis naujuosius metus. Ir ne tik nujaučiama, bet ir apčiuopiamai permatoma, kad ateinantieji metai praeis tos dviejų pasaulių įtampos, o gal ir kovos ženkle.

Nuo to priklausys ir tolimesnis lietuvių tautos likimo sprendimasis pavergtoje Tėvynėje.

Lietuvių tauta, gelbėdamosi nuo išnaikinimo pavojaus, turės dar daugiau užsigrūdinti kančioje ir kovingame atkaklume.

Strazdas – ne paukštis

Šiame Vienybės numeryje aprašytasis atsitikimas su tremtinio Strazdo šeima, be abejo, nėra tas lašas, kuris perpildytų jau ir taip skliding taurę. Nors NCWC ir labai garbinga organizacija, bet mūtų tautietis ir tremtinys Strazdas visgi yra ne paukštis, kad jį reikėtų versti su trijų vaikų šeima skraidyti po Ameriką. Strazdas yra žmogus.

Šis liūdnas ir tiesiog skandalingas "tremtinių įkurdinimo" atsitikimas aiškiai parodo, prie ko kartais priveda, kai lietuvio likimu "rūpinasi" nors ir labai katalikiškos, bet SVETIMOS organizacijos. Amerikos lietuviai turėtų rimčiau pagalvoti, kaip ir kokių reikėtų imtis priemonių, kad čia atsidūręs mūsų tautietis tremtinys nebūtų beprasmiškai skraidinamas kaip paukštis po plačiąją Ameriką.

Kaip žinoma, mūsų BALFas yra NCWC subagentūra...

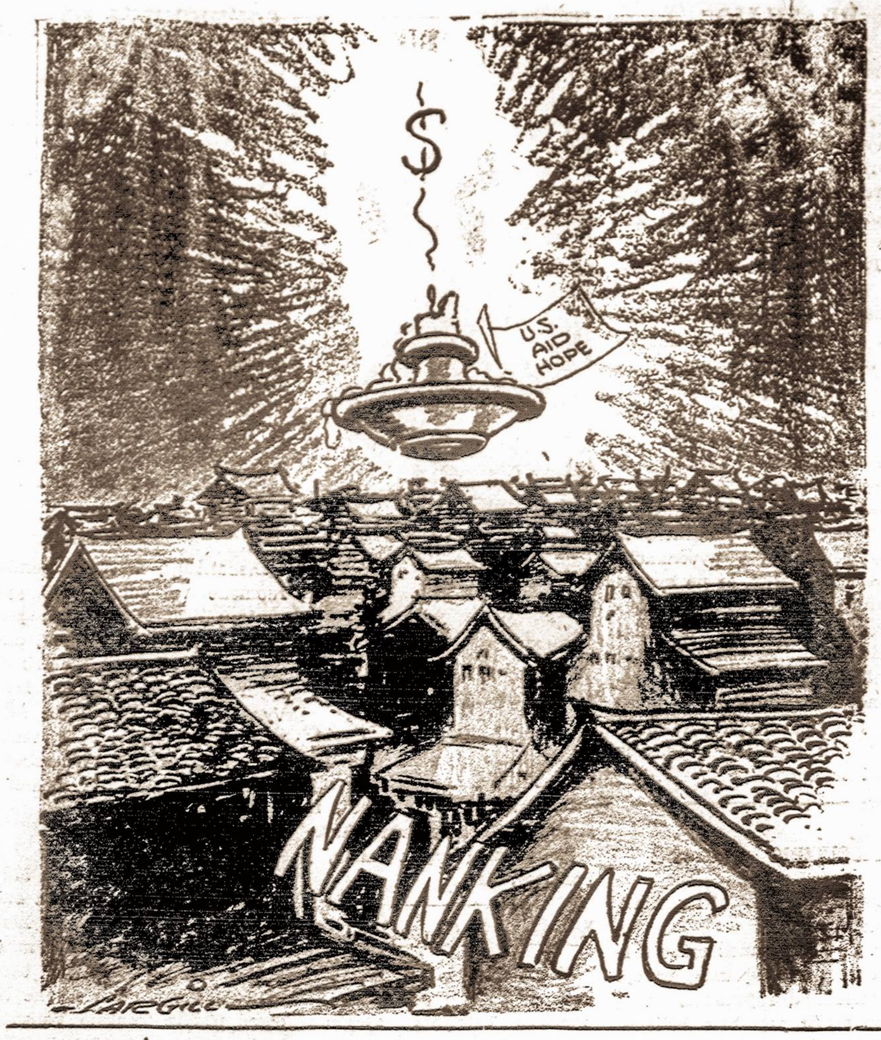

TREMTINIŲ ĮKURDINIMO REIKALU

BALF valdyba ir Įkurdinimo komitetas, vadovaudamiesi BALF seimo Chicagoje 1948 m. spalių 16 dienos nutarimu, tremtinių imigracijos darbe glaudžiai bendradarbiauja su DP komisija Washingtone, su atskirų valstybių (States) DP komisijomis ir su valdžios komisijos pripažintomis visuomeninėmis agentūromis, kurioms yra suteikta teisė rūpintis tremtinių imigracija.

Ligi šiol DP komisija tas teises yra suteikusi pinigiškai pajėgioms ir anksčiau davusioms tremtiniams korportyvinius afidavitus organizacijoms.

Darbo ir buto garantijas galima siųsti tiesiog į DP komisiją Washingtone ar per šalpos organizacijas.

Tarpininkaujančios oganizacijos drauge su garantijos davėju yra atsakingos: 1) kad kviečiamasis tremtinys bus aprūpintas darbu ir butu, 2) bus sumokėtos jo kelionės išlaidos nuo uosto iki paskirtos gyvenamosios vietos ir 3) kad atvykusis nebus visuomenei našta. Valdžia, žinodama, jog pripažintosios DP komisijos organizacijos yra pajėgios tęsėti savo pažadus, garantijose nurodytų faktų pati netikrina, **o palieka tai atlikti pačioms organizacijoms.** Tarpininkaujančiųjų organizacijų atstovai rūpinasi jiems patikėtais asmenimis, tiek jiems esant Europoje, tiek jiems atvykus į Ameriką.

Garantijų davėjų pageidavimu, BALF gautąsias garantijas nukreipia 1) tiesiog į DP komisiją Washigtone (Displaced Persons Commission Washington 25, D. C.),

2) į War Reliev Services — National Catholic Welfare Conference (NCWC) Resettlement Division, 149 Madison Ave., New York, N. Y. (katalikų organizacija),

3) į Church World Service (CWS), 214 East 21st Street, New York 10, N. Y. (protestantų organizacija),

4) į International Rescue and Relief Committee (IRRC), 103 Park Ave., Room 507, New York 17, N. Y. (liberalų organizaciją),

5) į United Service for New Americans, Inc., 15 Park Row, New York 7, N. Y. (žydų organizaciją).

Garantuotojai, siųsdami BALFui blankas, **malonėkite būtinai pažymėti, kuriuo keliu pageidaujat toms garantijoms duoti eigą, t. y., per kurią organizaciją norite tremtinį atsiimti.**

BALF, norėdamas garantijų tekstą pritaikyti visiems atvėjams, toliau naudojasi DP komisijos nustatytų blankų tekstu (forma).

Kurie nori, kad BALF siųstų garantijas tiesiog į DP komisiją Washingtone, ar Church World Service (protestantų organizaciją), ar International Rescue and Relief Committee (liberalų organizaciją), ar United Service for New Americans (žydų organizaciją), **turi užpildyti po šešias (6) kopijas blankų,** kiekvienai šeimai, įimant nevedusius vaikus iki 21 metų amžiaus. Atskirų garantijų reikia tiems vaikams, kurie turi 21 metus arba kurie jau yra vedę, nors 21 metų ir neturi. **Tų blankų dvi (2) kopijas būtinai reikia notarizuoti.**

Norintiems naudotis National Catholic Welfare (NCWC) — katalikų organizacijos tarpininkavimu, pakanka užpildyti **tik 2 kopijas ir jų notarizuoti nereikia.** Šiuo atveju reikia taip pat nurodyti: 1) savo gyvenamosios vietos katalikų parapijos adresą ir 2) klebono pavardę.

Kurie jau esate betarpiškai pasiuntę garantijas DP komisijai Washingtone ar kitoms čia išvardintoms organizacijoms, malonėkite apie tai pranešti BALFo centrui (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.), kad mes ir mūsų atstovai Europoje galėtumėm sekti tų bylų eigą ir, reikalui esant, padėti.

Ligi šiol visos užpildytos garantijų blankos yra geros ir jų keisti nei papildyti nereikia.

Garantiją galima siųsti tiktai vienai šalpos organizacijai arba DP komisijai.

Jeigu viena ar kita organizacija atsisakys padėti tremtiniuat vykti dėl kokių nors priežasčių, tai tik tokiu atveju galima kreiptis į kitą organizaciją, prašant užvestą bylą paimti iš vienos ir perduoti kitai organizacijai.

BALF valdyba ir BALF Imigracijos Komitetas.

DP KOMISIJOS SUSIRINKIMAS NEW YORKE

Gruodžio 27 d. New Yorke įvyko DP Komisijos susirinkimas, kuriame kalbėjo jos narys O'Conner. Susirinkime dalyvavo visų vadinamų Voluntery Agencies atstovai. Tarp tautinių grupių atstovų dalyvavo A. Davenienė ir P. Minkūnas iš BALF.

Galutinai paruošusi nuostatus ir pradėjusi pastovų darbą, šį kartą DP Komisija galėjo suteikti konkrečių davinių, liečiančių tremtinių imigraciją.

Pasirodo, pagal jau esamas, paruoštas bylas, bus galima atgabent sekantį skaičių tremtinių: sausio mėnesį — 4,000, vasario — 5,000, kovo — 7,000, balandžio — 8,500, gegužės — 9,000 ir birželio — 10,000. Vėliau skaičius bus didinamas, kad tuo būdu būtų galima pasiekti 200,000 per dvejus metus.

DP Komisija laikosi dviejų pagrindinių taisyklių: 30 nuošimčių tremtinių turi būti ūkininkai ir 40 nuošimčių — iš sovietų okupuotų kraštų.

Tuo tarpu įmigracija vyksta per vadinamas Voluntery Agencies virš 70 nuošimčių, o visa kita — per DP Komisiją ir valstybių komisijas. Tenka pažymėti, kad asmuo, vykstąs per Voluntery Agencies, gauna dvigubą garantiją: už jį atsako asmuo, pasirašęs darbo-buto garantiją ir pati agentūra, kuri jam tarpininkauja.

Tarp kita ko, O'Conner pareiškė, kad, nors DP Komisijos tarnautojų skaičius yra padvigubintas, bet vistiek iki šiol Nežiūrint to, O'Conner sako, ežiūrint to, O'oCnner sako, visų prašymai, atsiųsti į DP Komisiją, netrukus bus patenkinti.

Susirinkime, beje, paaiškėjo, kad apie vasario mėnesį bus pradėti imigracijos darbai britų ir prancūzų zonose.

1500 metų kai bažnyčiose skamba varpai

Varpai yra gaminami iš specialaus bronzos metalo. Šis metalas turi būti be jokių priemaišų, kaip sakoma, grynių gryniausias. Varpai dažniausiai vartojami bažnyčiose, tačiau seniau jie buvo naudojami ir kitiems tikslams: privačiuose namuose, įstaigose ir viešbučiuose. Dabar šie privataus vartojimo varpai yra pakeisti į elektrinius ar panašius skambučius.

Egyptiečiai ir žydai varpus vartojo jau senaisiais amžiais. Senovės varpų sutinkama Kinijoje, Graikijoje ir Romos imperijoj.

Krikščionių religija varpus ėmė naudoti 400 m. po Kristaus gimimo. Pirmieji varpai bažnyčiose atsirado Italijoje, Campiana mieste. Nuo to miesto vardo bažnytinėje kalboje varpinės ir vadinamos campanilėmis.

Prancūzijos krikščionių bažnyčiose varpai ėmė skambinti 550 m., o Anglijoje visu šimtmečiu vėliau

Iki 13-to šimtmečio varpai paprastai būdavo nedideli. Tiktai 1400 m. Paryžiaus vienai bažnyčiai buvo nuliedintas 6,5 tonų varpas, ir nuo to laiko varpų dydis vis augo.

Žinomiausi didžiausi varpai yra šie: Koelno katedros varpas, sveriąs 11 tonų, Rueno katedros — 16 t., Vienos — beveik 18 t., Big Ben Londone — 15, 5t., Šv. Povilo didysis varpas taip pat Londone — 17,5 t.

Pats didžiausias varpas yra Maskvoj. Jis sveria 193 t. ir yra nuliedintas 1736 m.

Amerikoje ypač pagarsėjęs Laisvės Varpas, esąs Philadelphijoje. Lietuviams nepaprastai brangus yra Laisvės varpas, padovanotas amerikiečių ir iki bolševikų kabojęs Karo Muziejuje.

A. Z.

Mėginkite atsakyti

1. Kas parašė Anykščių Šilelio poemą?
2. Ar Vytautas Didysis turėjo sūnų?
3. Kuriam giminei priklauso liūtas?
4. Kam turim būti dėkingi už barometrą?
5. Ar yra Lietuvoje briedžių?
6. Kokios upės teka pro Vilnių?
7. Kokiam aukštyje esti žemiausi debesys?
8. Kada Kaune atidaryta Lietuvos Opera?
9. Kas sukūrė žinomąją Devintąją simfoniją?
10. Kurioje vietoje Nemune yra Velnio Tiltas?

(Atsakymai 7 psl.)

Naujųjų 1949 Metų proga

Lietuvos pasiuntinybė Washingtone, būdama nuoširdžiai dėkinga Amerikos lietuviams už nenuilstamai daromas pastangas šalpos ir įkurdinimo srityse, kad patarnautų ir pagelbėtų DP stovyklose Europoje tebevargstantiems Lietuvos tremtiniams, šiuomi ragina ypač tuos piliečius, kurie dėl savotiškų sumetimų vis dar nepasiryžo stoti BALF'ui į talką, lyg manydami, kad šalpos (pinigais, maistu ar drabužiasi) ir įkurdinimo darbai (duodant pasižadėjimą tremtinį aprūpinti pastoge ir darbu) jų neliečia. Tačiau BALF'o vajus yra žmoniškumo parodymas, taigi jis liečia visus. Todėl BALF"o pirmininko žodžiai: **"suteikime jiems (tremtiniams) pagalbą aukomis ir pasirūpinkime juos (karo ir agresijos aukas) priglausti šioje laisvės šalyje, Amerikoj",** — tegu būna išgirsti ir įvykdyti sąmoningai ir garbingai, kad broliams ir sesėms tremtyje vilties žvaigždutė sužibėtų. Tebūnie Naujieji Metai bent kiek laimingesni!

— Izraelio kariuomenė apsupusi visą Egipto armiją Palestinoje.

Mano pastabos

Štai ir tremtinių spaudoje, kur paprastai netrūksta gausios medžiagos apie amerikiečius lietuvius, pradėta sakyti "pamokslai" naujiems ateiviams - tremtiniams, atvažiavusiems į Ameriką. Šiuo kartu Mintyje randame Jono Antanaičio žodį apie tai, kaip "prieš metus atvykusiųjų į JAV tremtinių vaikai tarpusavyje gatvėje, kieme ir net namuose kalbasi angliškai..."

Tai be juokų nemaža staigmena ne vien dipukams, bet ir patiems amerikiečiams lietuviams. Tačiau vis dėl to dristu teigti, kad šiuo faktu gerokai praėauta pro šalį. Jei kur nors pasitaikė tokia nesąmonė, tai tik ant pirštų tuos nuotykius suskaitysi.

Žinoma, tokių faktų kėlimas viešumon neturi jokio pagrindo. Yra svarbesnių dalykų.

***

Kai apie amerikiečius lietuvius ima rašyti tie, kurie nėra iš jų tarpo, suprantama, iškyla visokių nemalonių nesklandumų, kurių, žinoma, lengvai galima būtų išvengti rašant vietoj.

Tarp eilės tų žurnalistų, kurie gyvai dalyvauja tremtinių spaudoje, paminėtinas dr. Kazys Bruoga, dabar gyvenąs kažkur apie Chicagą. Šio gabaus žurnalisto visada rašoma su visu orumu, griežtu dalyko pažinimu ir pateikiama informacijų neperšūdant ar nepersaldant.

***

Okupantai Vilniuje, kaip paskelbė Vilniaus radijas, pasiryžo nuversti "buržuazinį" Gedimino kalno bokštą ir jo vieton pastatyti naują. Beje, kokį — nepranešama. Bet netenka daug spėlioti, kad tai bus Stalino statula ar didžiulė penkiakampė raudona žvaigždė.

Bolševikams nieko nereiškia jokie istoriniai ir tautai brangūs paminklai.

JUOZAS VALTYS.

Laiškai

KANADIEČIAI NIEKINA LIETUVOS KARIUOMENĘ

Frenzelis, matyt, smarkus Kanados lietuvių veikėjas, visom keturiom ėmė juodinti Naujienose buv. Lietuvos kariuomenę. Visa tai iškilo viešumon, kai naujieji Kanados ateiviai minėjo lapkričio 23-čiąją, tai yra, Lietuvos kariuomenės įsikūrimo dieną. Kažkodėl tai nepatiko gerb. Frenzeliui, kadaise,, kaip sako, buvusiam savanoriui — kūrėjui, ir jis pradėjo pulti tremtinius, kam tie įveisią naujų minėjimų ir kam iš viso to kariuomenės minėjimo reikia.

Frenzelis iš paskutiniųjų stengiasi apjuodinti buv. Lietuvos kariuomenę, daugelį dalykų, kaip atrodo, iš piršto išlauždamas. Beje, jam dar į talką atėjo ir kažkoks J. Statkus, kuris iš didelio rašto taip pat išvažiavęs gerokai iš kraašto.

Statkui gi labiau parūpo Lietuvos karininkai, kurie, girdi, nei velniams neverti. Jie tokie ištižę, sunjurkę, tiktai valdžios piningus ėsti.

Nenoriu lietuviškųjų karininkų ginti, tačiau vis tiek teisinga pasakyti, kad ne toks jau velnias juodas, kaip jis piešiamas. Ne vien Lietuvoje, bet, pav. ir Latvijoj, Estijojoj, Vokietijoj ir kitur panašūs karininkų tipai. Ir ten karininkai neblogai atlyginami, ir jie ten susirinkę mėgsta "paūžti..." Taigi, kodėl jau taip specialiai mūsų karininkas turi būti juodinamas?

Ne vien Lietuva trečdalį biudžeto kišo kariuomenei, — kišo ir kiša ir kitos mažos valstybės, kaip antai: Šveicarija, Estija bei Latvija ir t.t. Jei Šveicariją pultų rusai, manot, kad ji atsilaikytų tam kvailam milžinui?

Tų kanadiečių veikėjų tarp kitko labai jaudinamasi dėl gruodžio 17 d. perversmo, dėl kurio, girdi, kalti niekadėjai karininkai. Tačiau atsiminkit, kad tų perversmų niekur nestinga, o ypač Pietinėje Amerikoje, kur nėra poros mėnesių, kad kas ką nors nenuverstų. Antra vertus, kodėl negalėjo, pavyzdžiui, socialdemokratai ar krikščionys demokratai surengti Lietuvoje perversmą prieš Smetoną? Gal ir jiems būtų pavykę... O jei nesurengė, tai gal jie buvo ištižę ir ne tiek energingi ir pan.

Tiek to. Bet jei atverstumėm kitą medalio pusę, pamatytum, kad Lietuvos karininkai taip pat buvo garbingi (žinoma, ne be išimčių) ir kad jie yra atlikę nemaža Lietuvos labui.

Pagaliau koks reikalas šūkauti, jei tremtiniai nori pagerbti lapkričio 23-čiąją dieną. Tegu jie švenčia, kaip nori, tai juk jų reikalas. Taip pat, jei Frenzelis su Statkum, susiradęs sau kitą šventę, ją švęs, tai juk jiems niekas negali drausti ją atitinkamai paminėti.

Petras Žirnius.

Didžiai gerb. p. Redatkoriau,

Tautinių korporacijų Neo-Lithuania, Filiae - Lithuaniae ir Jaunosios Lietuvos suvažiavimas, įvykęs 30-tais Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 1948 m. lapkričio 13-14 d. Augsburge, dėkodamas, p. Redaktoriau, už Tamstų laikraščio vedamą atkaklią ir atvirą kovą dėl Lietuvos valstybės atstatymo, nuoširdžiai sveikina Tamstą ir linki taip pat ir toliau galingu, laisvu žodžiu ir pozityviais darbais kovoti dėl Lietuvos Nepriklausomybės.

Nuoširdžiausi sveikinimai Tamstai asmeniškai, visam redakcijos štabui ir visiems skaitytojams.

Suvažiavimo vardu,

Stepas Vykintas.

1948 m. gruodžio 4 d.

ŽODŽIŲ PASAULYJE...

POLKA — tam tikras čekų (ne lenkų) šokis, kuris devynioliktamė amžiuje paplito visuose kraštuose.

POLONEZAS — lenkų tautinis šokis, lėto ir iškilmingo tempo.

POLONOFILAS—lenkų draugas, gerbėjas visa, kas lenkiška, lenkų kultūros šalininkas. Priešinga sąvoka — polonofobas.

POMPADOUR — Liudviko XV meilužė, pasižymėjusi savo ieidžiais, kuriuos valdžia turėjo vykdyti, nukeltine prasme pompodouras — kvailiojąs valdžios atstovas.

PONTIFIKALAS — liturgijos knyga, kur nurodytos tikybinių apeigų taisyklės popiežiui ir vyskupams.

PORTIKAS — uždengta galerija, kurios atoga laiko kolonos arba arkos, senovės graikuose ir romėnuose susirinkimų ir pasivaikščiojimų vieta.

Dr. Kazio Griniaus atsiminimai

Rašo Vytautas Širvydas

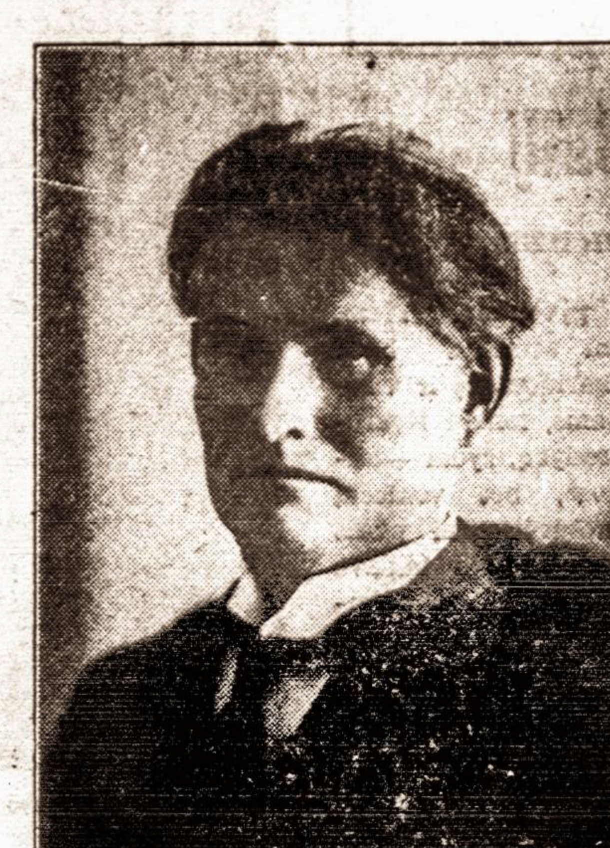

DR. KAZYS GRINIUS

Jei mūsų didieji kunigaikščiai (ar bent jų raštinių vedėjai) būtų palikę rašytų atsiminimų, tai šviesesnis ir aiškesnis būtų garbingiausias mūsų istorijos laikotarpis! Mūsų istorikams nereikėtų tiek vargti ir spėlioti apie Gediminą, Algirdą, Kęstutį ir Vytautą.

Rašantieji 19-to amžiaus pabaigos ir 20-to pradžios istoriją, raštų nebuvimu, tur būt, nesiskųs. Atsiminimus jau paliko Dr. Basanavičius, Dr. J. Bagdonas, M. Yčas ir dešimtys kitų veikėjų. Prie jų štai prisideda trečiasis Lietuvos prezidentas Dr. K. Grinius, kurio atsiminimų pirmą tomą — Atsiminimai ir Mintys — Patrijos leidykla Vokietijoj išleido 1947 metais, o antras tomas, sakoma, jau taip pat išėjęs, ar netrukus išeis.

Pirmame tome yra 300 puslapių. Juose paliečiama 1894-1900 metai, nors pagriebiama kai kas anksčiau ir vėliau. Atsiminimai rašyti neturint po ranka dokumentų, skubotai, be gero literatūrinio redaktoriaus pagelbos. Tuo būdu, aiškių linijų nėra, ir kai kas net kelis syk įkyriai kartojama. Tačiau Atsiminimai ir Mintys meta įdomios šviesos į Lietuvos gyvenimą caro valdžioje. Ta šviesa ypatingai įdomi dabar, kada rusai vėl tose pačiose vietose siaučia.

Rusiškos priespaudos rūšys (ir net priemonės), pasirodo, tos pačios: tiek bolševikų, tiek carų, tik raudonasis spaudimas giliau rodos griebia. Griniaus aprašomojo 1894-1900 metų Sūduvoje (Suvalkuose) visi valstybiniai kampai tiek pat pilni rusų. Jie gubernatoriai, apskričių ir miestų viršininkai, valstybinių raštinių raštininkai ir vedėjai, teisėjai ir mokyklų mokytojai bei inspektoriai. Net kaimiečiams būdavo skirti "zemskije načalniki'" (kaimiečių viršininkai).

Tačiau Grinius sako: "Iš viso, apskrities viršininko žinioje, pareigūnų, imančių algas iš valstybės iždo, o nei iš savivaldybių, buvo neperdaugiausia, apie 15 asmenų, neskaitant policininkų, t. y. daug mažiau, negu būdavo nepriklausomoje Lietuvos Respublikoje." (100 psl.)

Kiekvienoje geležinkelio stotyje tupėjo rusai žandarai. Visas parubežis su Vokietija būdavo saugomas net kelių eilių sargų (įskaitant ir slaptus "šmekerius"). Kai kurie vartodavo pėdsakus susekančius šunis. Bolševikai šiuos šunis pramokė žmones draskyti. Visi valstybiniai raštai būdavo rusų kalba, visa spauda — rusiška, nes lietuvių buvo uždrausta. Kratos, suėmimai, policinis teroras buvo kasdienis įvykis. Vienu žodžiu, Kudirkos Varpo korespondencijos aprašydavo veik tą, kas dabar dedasi Lietuvoje. Tiesa, yra skirtumų. Gubernatorių - komisarų pastalėse greta sėdi dabar "padleckiniai" lietuviai, daugiau rusų policijos, daugiau suvaržytoms sąžinėms lietuvių mokytojų ir eina "lietuviška" spauda.

Kokiais keliais Griniaus jaunatvės Lietuva atsikratė rusų ir išėjo į nepriklausomybės vieškelį?

Pirmiausia, Grinius sako, kad 1863 metų sukilimas privertė Rusijos valdovus atimti lietuvius valstiečius iš lenkų ponų baudžiavos ir duoti jiems žemės, kad jie galėtų savarankiškai gyventi ir toliau nebei[illegible] su lenkais prieš rusus. To[illegible] politika pa[illegible]ykusi. Pasėti[illegible] [illegible]mės gabalus gavę, lietu[illegible] [illegible]ečiai (bent Suval[illegible] [illegible]r 20 metų prisiauk[illegible] [illegible]ligentijos ir ėmė nuo lenkų skirtis. (p. 3). Vadinasi, pati rusų vyriausybė parūpino ekonominį pagrindą lietuvių tautai iškilti, nes 1864 metais davė pakenčiamą žemės reformą, kuria panaikino baudžiavą ir davė didokus žemės gabalus. Pralobę lietuviai ūkininkai išleido sūnus į mokslus, atsirado inteligentų, kurie ėmė tautą kelti. (p. 298). Be to, rusų valdžia davė gana gerą gminoms (valsčiams) savivaldybę. (p. 15.)

Bolševikai caro "klaidą" ir lietuvių valstiečių "appeasementą" iš padugnų atšaukė, nes jų ekonominė programa reikalauja valstiečius suvaryti į kolchozus.

Kiek reikėjo lėšų sūnus (apie dukterų mokslą tada nesirūpino) išmokslinti? Grinius sako, jo 17-kos metų mokslas (pradinis, gimnazija, universitetas) tėvui kainavęs apie 1500 rublių (750 dolerių). Tiems laikams, tai nemaži pinigai. Grinius tėvams padėjęs, užsidirbdamas pamokoms ir gaudamas stipdentiją. Nėra abejojimo, daugeliui ūkininkų tokias sumas sukelti būdavę nelengva. Daugelis, kaip Kudirka, Vaičaitis, ir kiti studentai, vargo ir gavo džiovą, nes nenorėjo eiti pelningiausiu ir tėvams patinkamu keliu — į kunigus. Tačiau, lietuvių valstiečių "zanavykiškas", ar "kapsiškas", ar koks ten užsispyrimas vaikus "į žmones" išleisti, viską nugalėjo.

Tas užsispyrimas neužgeso nepriklausomoje Lietuvoje. Dr. Griniaus sesuo, našle 1930 m. tapusi, iš 33 hektarų ūkio pajamų sugebėjo per 14 metų išleisti 6 vaikus į mokslą: 1 agronomas, 1 matematikas - knygvedis, 1 statybos inžinierius, 1 karininkas, 1 duktė išėjo žemės ūkio mokyklą, o kita 1944 m. buvo įstojusi į dantistų kursus Kaune. (p. 207).

Bet, be užsispyrimo ir finansinio pajėgumo, reikėjo dar ko, tautą nukreipti laisvės keliu. Reikėjo atitinkamų idejų. Šiuo atveju Dr. Griniaus Atsiminimai silpniausi.

Autorius, regis, peraukštai iškelia Mariampolės rusų valstybinės gimnazijos lietuvių kalbos ir senovės istorijos mokytojo, Petro Kiaučiūno, idejinio skiepijimo valdmenį. Sako: "Kas gi paruošė naujų lietuvių inteligentų kadrus ir kas jiems parodė kryptį, kuri nuvedė iki nepriklausomos demokratinės Lietuvos ir iki Vilniaus krašto lietuvėjimo? Aš manau, kad svarbiausias čionai veikėjas buvo Petras Kriaučiūnas, kurio pirmutinė tautinė 1881-1888 m. propaganda tarp Mariampolės valstybinės gimnazijos lietuvių moksleivių gal buvo nulėmusi kelią į nep[illegible]lausomybę. (p. 38).

Gerai, kad dr. Grinius sako "gal." Kriaučiūnas Mariampolėje mokė 6 metus. Po to, jis "užsiima advokatūra ir nebeturi įtakos" inteligentų kadrams. Du apie Kriaučiūną rašiusieji (kun. A. Gustatis ir Pr. Dovydaitis), Grinius tvirtina, "nepakankamai" ir "per mažai" apie jo poiltinę programą pasakę. Atsiminimų autorius sukuria net 14 posmų "kriaučiūninę" politinę programą ir ją palygina su Dr. Basanavičiaus Aušros pirmame numeryje paskelbtąja. Sako, abi "labai panašios viena kitai."

Sunku čia sutikti su Dr. Griniaus mintimis. Pavyzdžiui, vieną Kriaučiūno mokinių, V. Kudirką, lietuviu ne "apaštalas" Kriaučiūnas, bet Dr. Basanavičiaus Aušra padarė. Kriaučiūnas kažkaip iš mūsų tautinio gyvenimo pranyko, Dr. Basanavičius švietė iki mirties.

Tačiau abejojimo, regis, nėra, kad ir be plačios "griniuvinės'" politinės programos, Kriaučiūnas, visgi, ragino moksleivius mylėti savo protėvių kalbą ir apsigyventi Lietuvoje. Kaip būtina tokia propoganda buvo, rodo Dr. Pietario gyvenimas ir Dr. Griniaus pastebėtas faktas, kad 1900 metais rusų imperijoj būta 600 (tur būt, 60?) lietuvių vaistininkų, o Lietuvoje nei vieno. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo 300 vaistinių.

(Bus daugiau)

— Sovietai Berlyne kadaise prancūzams buvo užleidę Stolpe kaimą su 350 akrų žemės aerodromui įrengti, tačiau, sovietams pareikalavus, šiomis dienomis iš to kaimo prancūzai turėjo pasitraukti.

MINISTERIO S. LOZORAIČIO KALBA DR. JURGIO ŠAULIO LAIDOTUVĖSE

Lugano, Šveicarijoje, 1948 m. spalių 20 d.

Daktaras Šaulys, aplink kurio karstą esame susirinkę, yra žymus atstovas vieno kilniausių bei svarbiausių Lietuvos istorijos tarpų. Tas laiko tarpas pirmiausia apima Lietuvos tremtinio atgimimo užbaigą, kurios naturaliu ir būtinu padariniu buvo mūsų tautos valia atstatyti savo nepriklausomybę. Toliau — tos valios vykdymą, išreikštą formaliai 1918 metų vasario mėnesio 16 dienos aktu, kurio velionis buvo vienas pasirašiusiųjų, jis apima laimingą savos valstybės gyvenimo periodą ir galop kovą išvaduoti Lietuvai iš okupacijos, kuri jau 8 metai yra mums jėga ir prievarta primesta.

Kiekviename pasakytų tautos gyvenimo etapų velionis buvo pirmoje veikėjų eilėje. Valstybės vyras, diplomatas, mokslo žmogus, kiekvienoje savo darbo srity jis buvo ištikimas. Lietuvos sūnus ir karštas patriotas. Dar tik prieš kelias savaites jis vaikščiojo su manim ties šitom kapinėm, svarstydamas Lietuvos reikalus, sielodamasis dėl jų, nes Lietuva buvo jam arčiau ir aukščiau visa ko kita. Nors aš esu įsitikinęs, kad amžinoji šviesa jam šviečia, manau, kad šitų kapinių žemė nebus jam lengva. Lengva tegali būti jam Laisvos Lietuvos žemė, ir jis jon grįš.

Netrukus kapas paslėps savy Jurgio Šaulio kūną, tačiau idėjos ir jausmai, kuriais jis gyveno, liks gyvi lietuvių širdyse. Todėl didis mūsų istorijos tarpas, kurio jis buvo atstovas ir dalyvis, nebus palaidotas, bet teiks mums jėgų tęsti kovai už Lietuvos laisvę. Todėl Lietuva nebus palaidota bet atsikels laisva.

Į UŽJŪRIN IŠVYKUSIĄ STUDENTIJĄ

Dar taip nesenial Jūs buvote mūsų tarpe, Vokietijoje. Dar taip neseniai nešėme kartu mūsų rūpesčius ir viltis. Šiandien, kai mes dar bandome mokslo bare laikytis, jūs jau esate nuėję dygliuoto kelio galą.

Mes sveikiname Jus naujoje žemėje, linkime daug sėkmės ir ištvermės. Naujos sąlygos, į kurias jūs patekote, jums uždėjo daug naujų rūpesčių. Nauja aplinka verčia jus įsijungti į kovos už egzistenciją sūkurį. Tačiau mes norime sušukti — sesės, broliai — nepaskęskite tik dienos rūpesčiuose, neužsidarykite kiekvienas tik savo varguose.

Mūsų tauta išgyvena istorijoje dar negirdėtą tragediją. Jos vaikai blaškomi po visas pasaulio šalis. Likusieji tėvynėj, kaip beteisiai vergai, žudomi ir tremiami.

Studentija visad jautriausia savo tautos reikalams. Ji stengiasi aukščiau kopti už eilinį žmogų, rengiasi tapti tautos branduoliu. Todėl mūsų uždavinys ne tik ištverminga! budėti už Lietuvos laisvę, bet būti ir nenuilstamais žadintojais visų mūsų tautiečių, kurių dvasia ilsta ir pasiryžimas nesekmėse tirpsta.

Mūsų tikslą daug tikriau atsieksime organizuoti. Tai susiburkime ir susijunkime, kad visų darbas neštų didesnius vaisius.

Jūsų darbe daug padės brolių išeivių jau seniai veikiančios organizacijos. Bendradarbiaukite ir junkitės, jų patyrimas ir parama padės bendram reikalui.

Mes puikiai žinome, jūs tapote išbarstyti dideliuose plotuose mažomis grupelėmis, sunkus darba — maža laisvalaikio. Bet prie gerų norų viskas yra galima. Reikia tik noro ir entuziazmo, kuris turint galvoje tikslą, turi degti mumyse be paliovos. Įsisamonininkim tik gerai, ko iš mūsų laukiama, — ir sunkiausiose sąlygose atsiras jėgų!

Tegul suveda mūsų darbas mus visus į mūsų mokslo šventoves Vilniuje ir Kaune.

**Britų Zonos Liet.
Studentų Atstovybė.**

Atsiųsta paminėti

Stepas Zobarskas. **Aušrelė.** Elementorius. Išleido Patrijos leidykla. Iliustracijos D. Tarabildienės, viršelis P. Osmolskio. Piešiniai dviem spalvom.

Stepas Zobarskas. **Per šaltį ir vėją.** Pasiskaitymai vaikam. Iliustracijos U. Osmolskio. Išleido Patria.

Stepas Zobarskas. **Ganyklų vaikai.** Iliustracijos D. Tarabildienės, viršelis P. Osmolskio. Antroji papildyta ir pataisyta laida. Leidykla — Patria Tuebingene.

Kazys Bradūnas. **Vilniaus Varpai.** Sonetai. Iliustravo L. Vilimas. Išleido Patria.

Balė Voveraitė. **Kiškio lūpa.** Piešė P. Osmolskis. Išleido Patria.

Dr. K. Grinius. **Atsiminimai ir Mintys.** Pirmoji dalis. Tiražas 5000 egz. Su autoriaus paveikslu. 304 puslapiai. Išleido Patria .

Vincas Ramonas. **Kryžiai.** Romanas. Išleido Patria. Tiražas 4000 egz.

SPORTAS TREMTYJE

Paskutinėmis žiniomis, visi tremties krepšinio rinktinės žaidikai yra apsirūpinę buto bei darbo garantijomis atvykti į JAV. Prieš metus keletas rinktinės dalyvių yra išdūmę į Kanadą, o vienas spėjo nusidanginti į Australiją.

Reikalingais dokumentais krepšininkai yra apsirūpinę, pagelbėjus giminaičiams ar pažįstamiems tremtiniams J. A.V. Tuo būdu susitvarkyta privačiai, nesulaukus vienokios ar kitokios pagalbos iš oficialių sluoksnių ar organizacijų, kurios ne kartą kalbintos, žadėjo paremti, bet tie pažadai taip ir liko skambiu tuščiažodžiavimu.

Praeitą žiemą renkant aukas krepšininkų sportinei aprangai, jautriai atsiliepė pavieniai amerikiečiai lietuviai, JAV įsikūrę tremtiniai, o iš organizacijų parėmė tik Lietuvių Atletų Klubas Brooklyne, davęs reikalingą sumą krepšinio uniformoms pirkti.

Dabar sprendžiama problema, kad rinktinės krepšininkai apsigyventų, kiek įmanoma, viename mieste, pavyzdžiui, New Yorke. Tokiu atveju būtų galima sudaryti gero pajėgumo komandą. Toks lietuvišku vardu vienetas būtų labai reikalingas ir populiarintų lietuvius vietos sporto sluoksniuose. Šiuo metu, kaip žinome, New Yorke lietuvių sportinės veiklos kaip ir nėra. Stipri krepšinio komanda būtų sveikintinas dalykas visokiais atžvilgiais. Kaip bus susitvarkyta, parodys netolima ateitis.

Beje, Kanadon nuvykę tremties krepšininkai, kurių tarpe yra keletas rinktinės žaidikų, šį sezoną žaidžia Timmins mieste. Pirmenybėse po 5 rungtynių lietuviai eina be pralaimėjimo. Atrodo, mūsiškiai savo priešininkus lupa be pasigailėjimo iki 30 ir daugiau taškų skirtumu. Tikimasi, baigus pirmenybes savo srityje, pasirodyti pačiuose didžiuose Kanados miestuose.

Tremties spaudoje rašoma, kad Australijon nusibeldę sportininkai yra įkūrę sporto klubą. Klubo krepšininkai Perth mieste jau buvo susikibę su Vakarų Australijos rinktine ir ją, palyginti, lengvai nugalėjo 61 — 40. Nuo krepšininkų gyvenamosios vietos iki Perth miesto teko važiuoti apie 200 mylių, o tai nėra juokas, nes Australijon nuvykę tremtiniai pirmaisiais metais turi sunkiai dirbti valdžios skirtą darbą ir laisvo laiko nedaug lieka. Vis dėlto sportinis pasiryžimas ir noras pademonstruoti lietuviškąjį krepšinį įveikia sunkumus.

Klubas pramintas GSK (geležinkelininkų sporto klubas). Tokiu pavadinimu sporto klubas yra buvęs ir Kemptene, Vokietijoje. GSK krepšinio komanda buvo L kl. dalyvis, taigi, viena stipresniųjų tremties komandų. Šias eilutes rašančiam kartą paklausus, kodėl vyrai pasirinko tokį pavadinimą, vienas iš klubo vadovybės atsakęs: "Per karą porai iš mūsų yra tekę dirbti prie geležinkelių." Pora tai pora, o ką turi bendro su geležinkeliais kiti klubo sportininkai? Į tai buvo taikliai atsakyta: "Kiti? Kiti važinėjo geležinkeliais..."

Savo tradicinį, primenantį netolimos praeities vargus (darbas prie vokiečių geležinkelių per karą buvo pavojingas ir priverstinis), klubo emigravę nariai dabar atgaivino ir Australijoj. Reikia tikėtis, kad GSK ir tolimajam kontinente gražiai pasireikš sportinėj veikloj, kaip yra pasireiškę Vokietijoje.

Kęstutis Čerkeliūnas.

SEA GULL SHIPPING CO.

PIRMOJI LIETUVIŠKA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ SIUNČIA MAISTO IR DRABUŽIŲ PAKIETUS Į EUROPĄ

Bendrovė turi gatavus maisto pakietus, kuriuos galima užsakyti paštu iš visos USA ir Kanados. Už b-vės pakietus gavėjai jokių mokesčių nemoka.

PACKAGE No. 1 — $7.00
2 lbs (1 cart.) Sugar
1 lb. (1 cart.) Cocoa or coffee bean
1 tin. (16 oz.) Whole milk powder
2 tin. (32 oz.) Pure lard
1 tin. (12 oz.) Sliced bacon
1 tin. (12 oz.) Lunch meat
1 lb. (1 cart.) Chocolate

PACKAGE No. 2 — $10.00
5 lbs (1 cart.) Sugar
1 lb (1 cart.) Coffee bean
1 lb (1 cart.) Cocoa
2 tin. (28 oz.) Cond. milk
1 tin. (8 oz.) Chocolt. powder
5 tin. ((80 oz.) Pure lard
2 tin. (24 oz.) Lunch meat
1 tin. (16 oz.) Sliced bacon
2 bars (8 oz.) Toilet soap

PACKAGE No. 3 — $5.25
2 lbs (1 cart.) Sugar
2 lbs (1 cart.) Flour or Sugar (choose one)
1 lb. (1 cart.) Cocoa
1 lb (1 cart.) Coffee bean
3 tins (48 oz.) Pure lard

PACKAGE No. 4 — $6.50
2 lbs. (1 piece) Smoked bacon
4 tins (64 oz.) Pure lard
1 tin. (1 qt.) Vegetable oil

SEA GULL SHIPPING CO.
M. ANUSKA, vedėjas
560 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

COLUMBIA RECORDS

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

SIUNČIAMOS PAŠTU, PAGAL PAREIKALAVIMĄ
Reikalaukite lietuviškų plokštelių katalogo.
Dabar mūsų krautuvėje galite gauti:

Rosaliutės Polka (16317)
Sužadėtinių valsas
Kai aš turėjau kaime mergelę (16309)
Būk vyras (įdainavo J. Dvarionas)
Butkiškių polka (16163)
Storų bobų polka
Gieda gaideliai (16316)
Gražus miško būdas
Pragėriau žirgelį (16145)
Eisim laukan (įdainavo K. Menkeliūnaitė)

Rašydami, nurodykite tik plokštelės numerį.
Turime ir daugiau lietuviškų bei kitomis kalbomis plokštelių.

Beam Sound & Radio Labs
W. J. KUCHES
123 HAVEMEYER STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-5658

VIENYBĖS PRAMOGŲ KALENDORIUS

SEKMADIENĮ SAUSIO (JAN.) **30** — **VIENYBĖS METINIS KONCERTAS**
PRADŽIA 4 VAL. P. P.
Programa bus paskelbta vėliau
WEBSTER SALĖJE NEW YORKE
11th STREET ir THIRD AVENUE, NEW YORK CITY

ŠEŠTADIENĮ VASARIO **26** — **LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARAS**
EHNOLOGIC CENTER SALĖJE
Pradžia 7:30 v. v.
110 EAST 59th STREET, (tarp Lexington ir Park Ave.) NEW YORK CITY

SEKMADIENĮ KOVO (MARCH) **6 d.** — **VIENYBĖS VAKARIENĖ**
PRADŽIA 5 VAL. VAK.
Programa bus paskelbta vėliau
GRAND PARADISE SALĖJE
318 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Moterų Pasaulis

Redaguoja V. TYSLIAVIENĖ

TORĖ SMITH

sau-
tarpe
Mar-
i bus
from

isto-
kta į
metų,
laiką
ay iš
rink-
kirta,
Car-
metu.
buvo
okra-
rinki-
t bū-
ı yra
siogi-
Se-

litika
gana
ugelį
Wa-
vusiu
mith.
dirbo
reto-
kan-
ne-
ent)
aine
ojasi,
turis
mith,
as-
ıegs-
tiek
da-

Mar-
paro-
tyvos
klau-
riasi
par-
to,
ažiū-
olegų
Chase
ijusio
Un-
nmit-
ıgita-
, rei-
ınistų
mo-
g są-
joms
odyti,
p pat

ı yra
oteris.
rožiu,
ıgreso

narės, bet yra labai moteriška, simpatiška. Rengiasi kukliai, jos drabužiai — Maine gamybos medžiagos. Net ir skrybėlės jai siunčiamos iš Maine į Washingtoną. Kongreso sesijose, paprastai, ji vilki tamsų kostiumą. Skrybėlę nusiima, ypač jei tai dienai ji yra pasiruošusi kalbėti. Mat, vyrai, taip pat kalba be kepurių... Margaret Chase Smith skambina pianu, yra puiki šeimininkė ir virėja, pati vairuoja savo mašiną, mėgsta šokti ir plaukioti. Į savo darbą labai įsigilinusi ir rūpinasi ne tik Maine, bet ir viso krašto gerove.

Kaip pirmosios moters Senate, jos veikla bus atydžiai sekama, bet dėl jos sugebėjimo savo pareigas atlikti netenka abejoti.

Galimas daiktas, kad Margaret Chase Smith laimėjimas suteiks drąsos ir kitoms moterims, sekančiuose rinkimuose, kandidatuoti į Senatą, kur iki šiol viešpatavo vieni vyrai.

MUMS RAŠO

Skaičiau Vienybėje straipsnelį, P. Juknio parašytą, kaip vienas Brooklyno liet. parapijos vargonininkas kalbina iš kitų chorų narius į savąjį chorą ir kad esą tai "negražus darbas".

Mano nuomone, tai tik reikia pasveikinti.

Prisimenu, kad aš, gyvendama Chicagoje, priklausiau dviejems lietuvių chorams tuo pačiu laiku. Kompozitorius Mikas Petrauskas Chicagoje pakvietė mane įsirašyti į Birutės chorą ir aš su mielu noru sutikau.

B. Janušauskas, liet. šv. Jurgio bažnyčios (Chicagoje) pakalbino mane būti jo choro nare. Prisirašiau ir ten.

Aš laikiau sau didele garbe, galėdama būti nare tuose gražiuose choruose.

Man atrodo, kad kuo daugiau organizacijų ir chorų priklausysi, tuo geriau. Kodėl negalima iš vien veikti, P. Jukny!

Ona Aksomaitienė.
Detroit, Michigan.

TARP DVIEJŲ SLIBINŲ

Rašo SOFIJA AMBRAZEVIČIENĖ

(Tęsinys)

Vokiečiai gaudė jaunutes ir gražias merginas ir kitokiems darbams. Daug gimnazijos mokinių ir šiaip jaunų mergaičių, išėję apie vakarą į gegužines pamaldas į čia pat esančią bažnyčią, negrįžo namo ir dingo be žinios. Tuo tarpu nebuvo niekur jokių žinių apie kokių nors mergaičių lavonų suradimą, ir galima buvo manyti, kad jos yra gyvos. Tėvai kraustėsi iš proto, aimanavo, pakol slaptais keliais buvo sužinota, kad jos yra pasilinksminimo namuose. Už dideliausius pinigus pasisekdavo jas iš ten išpirkti, bet gyvenimas tokių mergaičių buvo sulaužytas pačioj aušroj.

Praėjo beveik trys metai. Nors apie gerus nepriklausomybės laikus jau seniai teko pamiršti, bet, nežiūrint į prastą vokiečių viešpatavimą, dar šiaip taip galima buvo tęst šiokį tokį gyvenimą. Tiesa, nors pavieni asmenys buvo gaudomi į kariuomenę ir visokiems darbams, lenkai išvaromi iš savo sodybų, žydai —laikomi ghettose, bet vokiečių valdymas neturėjo nei pusės tokių žiaurumų, kaip būdavo pas bolševikus. Šeimos nebuvo vežamos į tolimą, šaltą Sibirą, nes vokiečiai ir tokio Sibiro neturi. Kur tave neišvežtų — visur pateksi į tirštai apgyvenamą sritį. Badas — bet vokiečiai patys neturi ką valgyti ir sveria maistą gramais.

Bet laimė apleido vokiečius ir atsuko į juos nugarą. Ne tik jau nebuvo kalbos apie žaibo karą (blietzkrieg), bet prie Stalingrado buvo žiauriai pralaimėta ir vokiečių kariuomenė pradėjo trauktis atgal. Lietuvos žmonės su panika žiūrėjo į slenkantį iš rytų juodą debesį. Frontas slinko lėtais, bet stambiais žingsniais su juo artinosi ir visi baisumai. Nebuvo tos nakties, kad nebūtų bombardavimo. Jau nuo paties ryto atsikėlę žmonės buvo neramūs, susigraužę ir tarės, kur slėptis nuo bombų vakare—ar lįst į rūsį, ar bėgt už miesto į laukus.

Kiti tvirtino, kad geriausia slėptis už žydų ghetto, nes rusai tikrai nebombarduos žydų. Dažniausia taip būdavo. Kiekvieną dieną, temstant, būriai žmonių, su vaikais, su ryšuliais, kuriuose kiekvienas turėjo sudėjęs savo geriausius daiktus, traukdavo ghetto link, arba į kitus priemiesčius. Pasibaigus bombardavimui, visi, nuvargę, išsigandę, grįžta į miestą, ir ką gi randa? Daug namų subombarduota, stovi tik sienos, su tuščiom skylėm vietoj langų. Medinės dalys baigia degti. Liepsna klaikiai apšviečia grupes stovinčių žmonių, kurie verkia, laužo rankas, keikia savo likimą. Gatvės užpiltos sutriuškintais stiklais, ir čerpėmis.

Bet ir toks baisus gyvenimas buvo geresnis už gyvenimą prie bolševikų. Jei ne bombardavimai, tai nors naktį galima būtų ramiai miegot, nes vokiečiai, jei norėdavo ką suimt, tai suimdavo ir dieną, ir nesilaikydavo naktinių metodų. Kelias nuo Stalingrado iki Lietuvos ilgas, tuo tarpu vokiečiai niekur negalėdavo atsispirti, bolševikai buvo jau prie Vilniaus, ir rodėsi, katastrofa buvo neišvengiama.

Vieną gražų, saulėtą, liepos sekmadienio rytą Lietuvos gyventojai buvo nustebinti nepaprastu reginiu: per miestą, vakarų kryptimi, visu smarkumu nešėsi vokiškos gurguolės. Iš ryto vos pasirodę, vakare jau jų buvo pilni keliai. Buvo aišku, kad vokiečiai bėga ir grįžta bolševikai. Siaubas apėmė žmones. Ką daryti? Atėjo paskutinė valanda apsispręsti, ar likti ir laukti savo likimo, trėmimo į Sibirą, ar ir mirties, ar bėgti į badą, skurdą ir bombardavimus Vokietijon.

Bet buvo dalis žmonių, kurie su džiaugsmu laukė atėjimo bolševikų, tai tie, kurie tingėjo dirbti ir nieko neturi, arba uždirbtus pinigus pragėrė ir pralošė kortom. Jie tik ir laukė valandos, kad pagrobti išbėgusiųjų daiktus, nes namai, pinigai ir žemė visvien nuo visų bus atimti.

Niekas neverda valgyt, netvarko kambarių. Ir ištikrųjų, kas gi gali miegot ar valgyt, jei artėja lemiamoji valanda? Juk visi neišbėgs! Šeimos ardosi, tėvai turi skirtis su vaikais, žmonos su vyrais, broliai su seserimis, gal būt amžiams. Lietuva skęsta ašarose... (b.d.)

Anglijos princesė Elzbieta ir jos naujagimis sūnus, princas Karlas Pilypas Artūras Jurgis. Kas sakė, kad būsimasis Anglijos karalius nepakrikštytas ir Jurgio vardu?...

Baltas apsiaustas žiemai

Ši jauna trijų vaikų motina, Mrs. Marjorie G. Metzger, San Diego, Cal., su pieno buteliu užmušė savo motiną. Policijos klausinėjama, ji atsakė: "Aš nežinau, kodėl tai padariau."

Moterų rankos

Sakoma dailiausios rankos priklausančios airei ir lenkei. Anglių rankos per daug didelės ir mėsingos, vokietaičių—delnai platūs ir trumpi pirštai. Amerikiečių moterų rankos—siauros ir ilgos.

Prancūzių ir ispanių rankos nieko charakteringa neturinčios. Tokios pat ir italių. Beje, iš šių trijų tautų ispanių rankos negražiausios.

Kinuose yra priežodis: kuo ilgesni nagai, tuo didesnė dama. Taigi kinietės ir laikosi šios taisyklės, ir jos pasižymi ilgiausiais nagais.

Lietuvaičių rankos, sako, prie dailiųjų priskirtinos, bet tiktai viena bėda, kad tos rankos... nemėgsta vartyti knygų.

Ar vyrai kalti dėl tų senmergių!

(Vyro nuomonė)

Dar dėl straipsnelio Moterys apie vyrus, kur viena Vienybės skaitytoja pasisako, ką ji apie vyrus yra "šimtu procentų įsitikinusi." Tarp kitko ten ji sako: "Vyrą apsvaigina bučkiai, bet ne tiek daug, kiek degtinė" ir "jei pasaulyje yra senmergių, tai dėl to kalti tik vyrai."

Dėl to aš nesutinku ir negalima sutikti. Gal būt iš dalies dėl senmergių ir yra kalti vyrai — viengungiai senberniai, kurie savo viengungišku gyvenimu yra patenkinti tiek, kad vedybinis gyvenimas ir kad sumažintų senmergių skaičių jiem visai negalvoje. Tačiau yra nemažas vyrų skaičius, kuriem užkerta kelią vestis pačios moterys, pav., ir kaip toji Vienybės skaitytoja.

Ji ten pasako daug tiesos ir matyt, kalba iš patyrimo apie svaiginančius bučkius.

Taigi man bent taip atrodo, jeigu moterys susilaikytų teikusios svaiginančius bučkius nevedusiems viengungiams, tai ir senmergių skaičius pasaulyje žymiai sumažėtų.

P. J. P.

PAIEŠKOJIMAS

IEŠKAU savo pusseserės Anastazijos Sinkevičienės sūnaus Teofil Sinkevich, apie 40 m. amž., gim. Liepojuj, Gintaro gatvėje, gyv. rodos, Hollywood mieste, taip pat ieškau savo draugo Antano Jurdono, apie 40 m., gyv. Skuodo m. pas Povilą Arlauską, išvykusio į Ameriką prieš 1930 met. Aš esu gimęs Skuode.

Visus ką nors apie juos nančius, jų pačius arba šeimų narius prašau ats... šiuo adresu:

Jonas Burba, (Pasiuntinys) M., Lamboystr. 84, ... vie... Germany.

NAUJŲ METŲ PROGA

ALDAINIŲ KRAUTUVĖJE

sa, kas tik jūsų namų židiniui puošti reikalinga.

Pliušiniai ir bronziniai
Zuikučiai
Lėlės
Paukščiukai
Žvėreliai
Arkliukai

kalinga ir naudinga dovanoti

os — Atviručių pasirinkimas

NKUS PALACE

BROOKLYN, N. Y

rie Union Ave.)

WAY COTTAGES

RIAI, PRIVAČIOS MAUDYNĖS
ore, Md. ir Washingtono

Lazdusky, sav.

rth Side of Police Barracks A
aterloo 453 - W - 4

HAVE MONEY FOR NEXT YULETIDE SEASON

Join Our Christmas Club Now

JOIN NOW

PRADĖKITE TAUPOMĄJĄ SĄSKAITĄ

Dabar mokame 2% kas 4 mėnesiai dividendo per metus—kredituojamas

THE Kings County SAVINGS BANK

135 Broadway, prie Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Pirmadieniais atdara iki 7 v. v.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

CASTLE INN

CHARLES J. WASIKONIS, sav.

Salės vestuvėms, bankietams ir priėmimams.
Geras maistas, Brangvyniai ir likeriai.

8506 OLD YORK ROAD JENKINTOWN, PA
Tel. Oconetz 9058

STATOMI IR PARDUODAMI NAMAI

Atliekami įvairūs namų perstatymai, pagerinimai.

Diamond Home Improvement Co.

JULIUS BULOTA

815 NO. 16th STREET POTTSVILLE, PA.

S. BURROUGHS

TARZANAS GRĮŽTA Į DŽIUNGLES

(Tęsinys)

Rokovas nesijudino, lyg ne jam sakytų. Mat, norėjo parodyti, kad jis Tarzano grasinimų nepaiso. Bet staiga pajuto ant savo sprando plieninius žmogaus beždžionės pirštus, o Paulovas, kuris mėgino tuos pirštus atplėšti ir paskum pasprukti, nė nepasimatė, kaip atsidūrė be nuovokos kampe. Kai Rokovas pasidarė mėlynas, Tarzanas jį paleido ir pastumė į krėslą. Atsikvošėjęs Rokovas rūsčiai įbedė akis į priešais jį stovintį žmogų. Paulovas taip pat jau atsigavo ir Tarzano liepiamas, sugrįžo šlubuodamas į savo vietą.

— Dabar rašyk, — tarė žmogus beždžionė. — Jei dar kartą reikės mokyti, — aš nebebūsiu toks atlaidus.

Rokovas paėmė plunksną ir ėmė rašyti.

— Žiūrėk, nepraleisk nė mažiausio daiktelio, nė vieno vardo, — įspėjo Tarzanas.

Staiga į duris kas pasibeldė.

— Prašau, atsiliepė Tarzanas.

Įėjo vikrus vyrukas.

— Aš iš "Maten" laikraščio redakcijos, — prabilo jisai.— Matyti, ponas Rokovas turi man kokių naujienų.

— Įvyko klaida, — atsakė Tarzanas. — Tamsta juk neturi jokių naujienų, mielas Mykola?

Rokovas pakėlė nuo popierio galvą ir suniurnėjo:

— Ne, šiandien nieko neturiu spaudai.

— Ir ateityje, brangusis Mykola. — Reporteris nepastebėjo, kaip sužvilgo pikta ugnelė žmogaus beždžionės akyse, bet Mykolas Rokovas pastebėjo.

—Ir ateityje, — skubiai atkartojo Tarzano žodžius Rokovas.

— Labai gaila, kad tamstą sutrukdėme, — tarė atsisukęs į reporterį Tarzanas. — Labos nakties, — ir, žemai nusilenkęs, palydėjo Tarzanas vyruką lig durų, o paskum jas smarkiai užtrenkė.

Po valandos Tarzanas, įsikišęs gana ilgą rankraštį į kišenę, žengė prie durų.

— Jumis dėtas, — pasakė jis išeidamas, — aš išvažiuočiau iš Paryžiaus, nes, anksčiau ar vėliau, nesuteikdamas nė tamstos sesutei nemalonumo, vis delto užmušiu judu.

VI. KAUTYNĖS

Kai Tarzanas sugrįžo iš Rokovo, d'Arno jau miegojo. Tarzanas jo nekėlė, tik rytą papasakojo visus praeitos nakties įvykius.

— Koks aš kvailas, — baigė Tarzanas. — Juk esu toks pat draugas grafui, toks pat grafienei. O kaip aš jiems atsilyginau? Vos vos neužmušiau grafo. Sutepiau geros moteries vardą. O gal suardžiau net jų šeimos laimę.

— Tamsta myli Aliną de Kud? — paklausė d'Arno.

— Jei būčiau tikras, kad ji manęs nemyli, negalėčiau tamstai atsakyti į šį klausimą. O dabar galiu ramia sąžine atsakyti tamstos klausiamas, kad nemyliu, ir kad ji manęs taip pat nemyli. Mes tiktai vieną valandėlę apsvaigom — tai dar ne meilė, — ir šitas jausmas būtų praėjęs be kokios žymės taip veikiai, kaip užėjo, jei tą valandą nebūtų įėjęs grafas. Tamsta jau žinai, jog aš nepažįstu gerai moterų. Alina de Kud labai graži moteris. Jos gražumas, menka šviesa ir visos kitos aplinkybės, o čia dar prašymas užtarti bejėgę moterį — prieš visa tai būtų galėjęs atsispirti tiktai kultūringas žmogus, bet ne aš, kuriam kultūra dar nė odos nepasiekė, — mano kultūringumas tik drabužius tepalietė.

— Ne man Paryžius. Aš nuolat klimpsiu į kokią nors balą ir vis į gilesnę, į pavojingesnę. Visi draudimai, kurių laikosi kultūringas žmogus, man yra nuobodūs ir visai neįdomūs. Aš visą laiką jaučiuosi tarytum koks belaisvis, ir nebegaliu daugiau to pakęsti, mielas drauge. Tai manau, geriau man pritiktų grįžti į gimtąsias džungles ir gyventi tenai taip, kaip mano buvo Dievo skirta. (B. d.)

POPULIARIAUSIAS ŽMOGUS AMERIKOJ

Gallupo vadovaujamas viešosios nuomonės institutas, kuris, kaip žinoma, prieš rinkimus pranašavo Dewey laimėjimą, dabar sako, kad Trumanas esąs populiariausias žmogus Amerikoje. Ankieta davusi tokius rezultatus: pirmoje vietoje — prezidentas Trumanas, antroje — gen. Eisenhoweris, trečioje — gen. MacArthuras. Toliau seka — Churchillas, Marshallas ir Hooveris.

ATSAKYMAI:

1. Vyskupas Antanas Baranauskas, 2. Taip, bet atidavė kryžiuočiams užstatui. 3. Kačių. 4. Galilėjui, 5. Taip, Neringoje, 6. Nėris ir Vilnelė, 7. Vienos mylios aukštyje, 8. 1920 m. gruodžio 31 d., 9. Bethovenas, 10. Ties Rumšiškėm, aukščiau Kauno.

Kaip lietuviai gyvena Austrijoje

(Laiškas iš Austrijos)

Po antros valiutos reformos Austrijoje pagerėjo gyvenimas, nes pinigai pasidarė daug vertingesni. Pinigams įgavus vertę, atsirado krautuvėse įvairių prekių. Kartu atsirado ir maisto produktų. Maisto produktai dar daugumoje normuoti, bet krautuvėse, mokant daugiau, galima pirkti kiek nori. Tik opus pinigų klausimas!

Lietuviai čia, Austrijoje, vieni dirba, užsidirba ir pakenčiamai gyvena. O kiti dar vis negali užmiršti to, kad Lietuvoje buvo garbingais valdininkais ir sau neprisirenka darbo. Vienas darbas jiems yra negarbingas, kitas pažeminantis, o trečias, kaip čia dirbsi buvęs universitete ir pan. paprastesnio žmogaus darbą. Girdi, geriau sau lauktį iš Amerikos pakietų— pašalpų ir būti visuomenės "veikėjais." Tų "veikėjų" susidaro maždaug 40 nuošimčių. Kiekvienas norį išvažiuoti į USA.

ŽYDAMS TEIKIA PIRMENYBĘ IŠVAŽIUOTI

Iš Vokietijos rašoma:

"Atrodo, kad ir dabar juokingai vyksta išvykimas į užsienį. Pagal įstatymus labai maža žydų dalis gali išvažiuoti, tačiau, važiuoja jie daugumoje. Paskelbta buvo statistikoj tiek ir tiek lenkų, pabaltiečių ir kitų, bet vis izraelio tikybos. Žydai įskaitomi ne kaip žydai, bet kaip kitų tautybių žmonės, tik religija palikta ta pati. Tuo būdu jie apeina įstatymą ir su "protekcija" važiuoja."

IEŠKO MARTINKAIČIŲ

JONUŠAS Bronius, muzikas, sūnus Juozapo ir Amelijos Jonušų, kilęs iš Pašilės, Ilakių parapijos, ieško šių savo tetų ir dėdės, išvykusių į JAV prieš 40 metų:

1) Martinkaitės Anastazijos, ištekėjusios už Brazo(ar Bras), kilusi iš Pašilės, Ilakių par., prieš 15 m. gyveno, rodos, Chicagoje.

2) Martinkaičių Magdalenos ir Uršulės, ištekėjusios (vyrų pavardės nežinau, kilusios iš to pat Pašilės k. Gyveno, rodos, Massachusetts valst.

3) Baranausko Domininko, kil. iš Vaičaičių k., Ilakių (ar Sedos) par., apie 65 m. amž. Kas apie šiuos asmenis arba jų vaikus ką nors žinote, arba jie patys prašomi rašyti šiuo adresu: Br. Jonušas, (16) Hanau a-Main, Lamboy Str. 84, DP camp, Germany, US zone.

VIENYBĖS METINIS KONCERTAS SAUSIO 30 DIENĄ, WEBSTER HALL, NEW YORKE

ANNA KASKAS, Metropolitan Operos artistė, dainuos metiniame Vienybės koncerte, sausio 30 d., New Yorke.

ALGIRDAS BRAZYS, žymus baritonas iš Chicagos, dainuos Vienybės koncerte, sausio 30 d., Webster Hall, New Yorke. Pradžia 4 v. p. p.

HOTEL REGIS
Route 9 — Albany Post Road
RED HOOK, N. Y.
MODERNIŠKI KAMBARIAI SU VISAIS PATOGUMAIS. RESTORANAS, "COCKTAIL LOUNGE", VERANDA, GRAŽUS SODAS. NETOLI BAŽNYČIOS, KINO IR EŽERO.
Kainos — $6.00 į dieną
Savaitėmis — 2 asmenims kambaryje — $38.00
pavieniui — $42.00
Patogu atvažiuoti iš Grand Central stoties traukiniu ar autobusu. Netoli Poughkeepsie ir Hyde Park.
Dėl rezervacijų ir platesnių informacijų rašykite
Barbara Regis Neuling, Manager
HOTEL REGIS, RED HOOK, N. Y.

JOCKEY'S INN
Helen Yuskevich, Sav.
VYNAS, ALUS IR DEGTINĖ
Pusryčiai, pietūs ir vakarienė
Puiki užeiga prie pat arklių lenktynių lauko.
Važiuojant Long Island traukiniu, IŠLIPTI AQUEDUCT STOTY.
100-15 No. CONDUIT AVE. AQUEDUCT, L. I., N. Y.
Tel. VI. 3-9795

ZUPP'S BAR
Joseph Zeidat, Jr.
NAUJAI ĮRENGTA, MODERNIŠKA VIETA
NAMŲ GAMYBOS VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖ — VYNAS — ALUS
Televizija — kiekvieną vakarą
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 4-7729

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išplidome kuogeriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR
NEMOKAMAI galite gauti svetainę pramogoms: vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams, pagerbimo vakarienėms ir kitokioms iškilmėms bei puotoms.
KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ ČIA ĮVYKSTA PUOTA.
Pirmos rūšies valgiai ir gėrimai. Prašome atsilankyti.
Važiuojant BMT liniją, reikia išlipti Hewes St. stotyje).
HAPPY DAYS HALL AND BAR
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

SQUARE DEAL FOOD MARKET
Įsteigta prieš 18 metų Williamsburge.
PIGIAU, NEGU KITUR, GALITE GAUTI VISKĄ, KAS TIK JUSŲ VIRTUVEI REIKALINGA —
Įvairios rūšies mėsa, paukštiena, vaisiai, daržovės, pieniški ir kitoki maisto produktai.
"WE SELL THE BEST FOR THE LEAST".
175 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Bedford Ave. kampas) Tel. EVergreen 4-9163

Cedar Gate Bar & Grill
BARAS IR RESTORANAS
Malonus susitojimas pakeleiviui
Povilas ir Ona Mikšiai, sav.
Princeton Avenue
West Point Pleasant, N. J.
(parsiduoda sklypai žemės statybai)

LOUIS GAUBAS
Parduoda ir taiso įvairiausių rūšių LAIKRODŽIUS
14 Wilson Ave., Newark, N. J.
Tel.: MI 2-0931.

Antanas Freitick
(FREITIKAS)
STATYBININKAS
2019 Woodlyn Ave.,
WOODLYN, N. J.

HUDSON MARKET
JONAS JONINAS, sav.
AUKŠTOS RŪŠIES MĖSA - DEŠRELIŲ GAMYBA
PAUKŠTIENA
Urmo ir detalis pardavimas
613 Hudson Avenue Rochester, N. Y.
Tel. Stone 1912

Peist Lane Drugs, Inc.
VAISTINĖ
Visokie vaistai, kosmetika, viskas kas reikalinga kūdikiams — žemiausiomis kainomis
Pildome receptus
405 S. 4th STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6238

A. NOVITZKIE
BARAS - RESTORANAS - SALĖ
Salė tinka kiekvienam parengimui, vestuvėms, susirinkimams ir kitokioms pramogoms.
Didelė virtuvė
63 56th Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Tel. Da 6-7460

PROSPECT BAR And GRILL
Kazys Abraitis ir Domininkas Čeponis, sav.
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR UŽKANDŽIAI
63-58 60th PLACE (Ridgewood) BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 2—9785

Nori sutaupyt pinigų?

... Nueik į Edvardo Mičiulio Rūbų Sandėlį ir gamybos kaina nusipirk
Kostiumą ar paltą
Šimto procentų vilna, pirmos rūšies darbas, bet žymiai pigiau, negu bet kurioje drabužių krautuvėje New Yorke.

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

...: EVergreen 7-7411
...LEEN KOL COAL CO.
...NGLIŲ KOMPANIJA
...e ir Aliejus
...S: BROOKLYN, N. Y.
...ieta: Maspeth, N. Y.
...tarais

ew Yorkas ir Apylinkė

Ruoškitės metiniam Vienybės koncertui

Kaip jau visiems yra žinoma, metinis Vienybės koncertas bus sausio 30 d., Webster Hall, 119 E. 11th St., New Yorke. Dainuos Metropolitan Operos artistė Anna Kaskas, kurios lietuvių publika jau senai nėra girdėjusi. Be to, dainuos žymus baritonas Algirdas Brazys iš Chicagos. Programoje bus ir daugiau dalyvių, kaip magikas Vytautas Jurgėla ir k. Vienybės metinių koncertų programos visados būna įdomios, bus įdomi ir šiemet. Pradžia 4 v. p.p. Ruoškitės!

Po koncerto programos, kaip paprastai, bus šokiai, kuriems gros Adomo Jezavito orkestras.

J. Buivydui — sukirpti siutą pagal naują fasoną.

Bimbai — Lietuvių Kultūriniame Centre įsteigti vėžio institutą.

Seniems amerikiečiams — saugok Viešpatie, niekur neužsileisti dypukams.

Dypukams — niekad neužmiršti, kad "kovote teiškovosi tu savo teises."

Viena bėda – ne bėda

Šis senas žmonių posakis dabar tinka ir žinomų Brooklyno biznierių, Jono ir Elzbietos Jakaičių, atveju.

Neseniai Jonas Jakaitis rimtai susirgo ir buvo nuvežtas į ligoninę, kur jam padaryta vidurių operacija. Tai buvo viena bėda, kuri, gabių chirurgų dėka, pasisekė p a š a l i n t i. Bet to dar neužteko. Gruodžio 19 d. Elzbieta Jakaitienė skubėjo į ligoninę aplankyti savo vyro ir, paslydus, lūžo koją. Tokiu būdu Kūčių dieną, kai Jonas Jakaitis grįžo namo, savo žmonelę rado taip pat sergančią. Vadinasi, antra bėda...

Dabar Jonas ir Elzbieta Jakaičiai gydosi pas savo dukterį, 33 Leonard St., Brooklyne. Linkime jiems kuo greičiausiai pasveikti. **A.J.R.**

Sausio 9 d. Webster Hall, 119 11th St. New Yorke įvyks koncertas ir balius, kurį ruošia Apreiškimo parapijos choras ir New Jersey Lietuvių Radijo Tautinių Šokių Ansamblis. Pradžia 4 val. po pietų. Po programos bus šokiai, kuriems gros. J. Tamo orkestras.

PASMUS

Jonas Sakalauskas, kuris su žmona ir sūnum atvyko iš Paryžiaus ir apsigyveno Clevelande, lankėsi Vienybės įstaigoje.

H. Krištaponis praneša, kad tremtinių jaunimo Naujų Metų sutikimo bankiete jau esančios rezervuotos visos vietos.

Audra Venciūtė, daktaro ir Viktorijos Vencių duktė, neseniai ištekėjo už Lloyd Bensen.

Juozas Audėnas, kuris su žmona ir dviem dukrelėmis atvyko iš Vokietijos ir laikinai apsigyveno pas Devenius, Waterbury, Ct., pareiškė, kad jis norįs kuo greičiausiai nusikratyti tremtinio vardu.

J. Aleksandravičius, poetas, Marianopolio kolegijos profesorius, lankėsi Vienybės įtaigoje.

Alena Devenienė buvo atvykusi į New Yorką dalyvauti DP Komisijos susirinkime.

A. Povilanskas, žinomas Brooklyno biznierius, šiuo metu yra Veteranų ligoninėje, Staten Island, kur jam teks pabūti ilgesnį laiką. Bet, kaip p-nia Povilanskienė sako, ligonio padėtis nėsanti kritiška.

O. Valaitienė, Moterų Vienybės pirmininkė, praneša, kad tos draugijos Naujų Metų sutikimui, gruodžio 31 d., 948 Jamaica Ave., baigiami parduoti bilietai.

Mirė A. Banasevičius

Gruodžio 21 d. Bellevue ligoninėje mirė Antanas Banasevičius, apie kurį pereitame Vienybės nr. buvo rašyta, kad jis be sąmonės buvęs rastas kažkieno sumuštas gatvėje. Velionis buvo pašarvotas Garšvos laidojimo įstaigoje ir gruodžio 23 d. nulydėtas į kapus.

A. Banasevičius gimęs 1871 m. Kauno apskr. Į šią šalį atvyko 1912 m. ir po Didžiojo Karo buvo nuvykęs aplankyti savo gimtojo krašto. Velionies žmona mirusi prieš 12 m. A. Banasevičius paliko sūnų Ignų, dailininką, ir dukrą Betty Rydell, gyv. New Yorke.

Paminėtina, kad velionis miręs tą pačią dieną, kaip ir jo žmona.

IŠRINKTA NAUJA LEGIONIERIŲ VALDYBA

Gruodžio 8 d. Dariaus - Girėno 1-mo Lietuvių Legionierių Posto metiniame susirinkime išrinkta valdyba, kurion įeina šie asmenys:

P. Mikalauskas, posto vadas, Pr. Venys ir A. Povilanskas, padėjėjai, posto adjutantas V. Vyšnius, posto teisėjas —K. Jurgėla, kapelionas P. Kubilius, vėliavų prižiūrėtojais — A. Povilanskas ir J. Šimonis, tvarkdarys — K. Šimanskis ir posto ūkvedys — V. Kuras.

Posto patalpos — 158 Grand st., B'klyne.

P. Juknys.

MOTERŲ VIENYBĖS

NAUJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

BALIUS ĮVYKSTA GRUODŽIO 31 D.
Pradžia 9 val. vak. — Vakarienė prasidės lygiai 10 val.

ANDERSEN'S CORNERS
948 - 50 JAMAICA AVENUE, BROOKLYNE
(Prie Cypress Hill stoties, B M T)

Gros Adomo Jezavito orkestras. Pelnas skriamas labdaros tikslams. Draugai ir prietelių kviečiami dalyvauti.

Bilietų galima gauti pas visas Moterų Vienybės nares.

Moterų Vienybė.

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJO VALANDOS:
Šeštadieniais, 5:00-5:30 v. vak.
Stotis WEVD (A.M.)
1330 kil.
Trečiadieniais, 5:30-6 v. vak.
Stotis WGYN (F. M.)
JOKŪBAS J. STUKAS
Direktorius
429 Walnut St. Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5360

Laimingų Naujųjų 1949 Metų
Linki visiems savo draugams ir pažįstamiems
MATTHEW P. BALLAS HOME
M. P. BALLAS, Direktorius
ALBERT J. BALTON, Vedėjas
360 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Laimingų Naujų Metų
Visiems mūsų klijentams, draugams ir pažįstamiems
POVILANSKŲ ŠEIMA
158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Daug laimės, Naujųjų Metų proga
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Laimingų Naujų Metų
Visiems mūsų klijentams, draugams ir pažįstamiems
JUOZAS, ONA IR JUOZUKAS GINKAI
SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
495 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Laimingų Naujųjų 1949 Metų
Visiem mūsų šapos darbininkam, draugam ir pažįstamiem
PETRAS ATKOČAITIS IR SŪNUS
456 JOHNSON AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Daug laimės, Naujų 1949 Metų proga
Visiem mūsų šapos darbininkam, draugam ir pažįstamiem
PIJUS MIČIULIS IR SŪNUS
114 FOREST STREET BROOKLYN, N. Y.

Daug laimės Naujų Metų proga
Visiems mūsų klijentams, draugams ir pažįstamiems
ANTANAS VIKRIKAS IR ŠEIMA
123-125 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

REIKALINGAS DARBININKAS galįs dirbti už baro ir virtuvėje. Vistiek — vyras ar moteris. Nuolatinis darbas, gera alga. Kreiptis: Happy Days Bar, 426 S. 5th St., Brooklyne.

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65 - 23 Grand Avenue,
Maspeth, N. Y.

J. VAITULIONIS
Pirmas lietuvis
Chiropraktas Gydytojas
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus
307 Grand Stret
BROOKLYN, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

J. A B R A M S
228 Broadway Brooklyn,N..Y
(3 durys nuo Roebling St.)
Tel. EVergreen 8-6656
Moteriški drabužiai: paltai, kostiumai ir suknelės, pagal mierą ir užsakymą.
Mieros: 9-17, 12-20 ir 36-52.
Lietuviam pažįstami 28 met.
Parodę šį skelbimą, gausite pigiau.
Parduodama pigiau, negu kitur, nes patys gamina.
Didelis pasirinkimas ir geresnė rūšis.

WILLIAM J. DRAKE
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE
JAMAICA 3, N. Y.

PRANAS ŠUIPIS
BATŲ TAISYMO
D I R B T U V Ė
306 Union Ave. Brooklyn, N. Y.

BAR and GRILL
JOSEPH BALTAITIS, Sav.
Šviežias maistas,
įvairūs gėrimai
518 Grand St. Brooklyn, N. Y.
EVergreen 4-9407

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 15064 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 75—6th Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HELMER OBERG
Harry's Delicatessen

NOTICE is hereby given that License No. GB 15083 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 497 De Kalb Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH GALLENDA
dba Joe's Prime Meats, Groceries and Dairy

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
DIDELIS PASIRINKIMAS VYNO IR LIKERIO
X. Strumskis, sav.
322 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

VINCO VAIČIŪNO
MAISTO KRAUTUVĖ
(Bučernė ir groserne)
Užsakymus pristatom į namus.
38 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 4-8972

STANLEY ZUBAVIČIUS
ADVOKATAS
111 Ainslie St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVvergreen 4-3049

CLEMENT A. VOKETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEwtown 9-5972

STEPHEN BREDIS, JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-9394

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK 161 No. 6-th Street	VALANDOS: 8 — 10 ryte 1—2 popiet 6—8 vakare Tel. Evergreen 8-9229
DR. BLADAS K. VENCIUS (DANTŲ GYDYTOJAS) 499 Grand Street	VALANDOS: 9 — 12 ryte 2 — 9 vakare Penktadieniais uždaryta Tel. ofiso STagg 2-0706 Namų —Jamaica 6-3834
DR. A. PETRIKA (DANTŲ GYDYTOJAS) 221 So. 4-th Street	VALANDOS: 9—12 ryte 1—8 vakare Penktadieniais uždaryta Tel. EVergreen 7-6868
DR. ADAM V. WALMUS (DANTŲ GYDYTOJAS) 650 Fifth Avenue (19th St. kampas)	VALANDOS: 9 — 12 ryte 1 — 8 vakare Trečiadieniais uždaryta Tel.: SOuth 8-5569

Lietuviška marškinių siuvykla ir rankų audykla
LITBALT COMPANY
gamina visokius marškinius, kaklaraščius, šalikus, audžia lietuviškus marginius ir t.t.

Kalėdų, Naujų Metų, vardo ir gimimo dienai turime pasirinkimą puikių šalikų, kaklaraiščių, lietuviškų juostų ir galvos papuošimui juostų.

Priima užsakymus visokiems marškiniams, tautiškiems rūbams, staltiesėms, lovatiesėms, lietuviškoms vėliavoms ir kit.

ŽEMOS KAINOS — MANDAGUS PATARNAVIMAS
Jonas Žukauskas
20 TEN EYCK STREET
Tel. EVergreen 8-2954 BROOKLYN 6, N. Y.

GRAND FLORIST
E. W. CASPER-KASPERAITIS, sav.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikalams.
Užsakymai priimami ir telefonu.
6537 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Tel. DA 6-1050
(Prieš Alyvų Kalno kapines)

AUGUST GUSTAS BELTAIRE FLORIST
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(68th St. kampas) SHoreroad 8-9330
SPECIALISTAI LAIDOTUVIŲ VAINIKAMS IR VESTUVIŲ BUKIETAMS PARUOŠTI
Užsakymai primami ir telefonu.
Taip pat galima užsakyti gėles
Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje:
354 MARCY AVE. EVergreen 7-4774.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public. Tel., NEwton 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia laidot

ROGERS FUNER
P. RADZEVIČI
Telefonas,
410 Metropolitan Aven
KOPLYČIA LAIDOTUV
O.
Visi šie laido
autom
TTSVILLE, PA.
La
nėjus

usseserės A-
vičienės sū-
kevich, apie 40
Liepojuj, Ginta-
yv. rodos, Holly-
taip pat ieškau
draugo Antano Jurdono,
apie 40 m., gyv. Skuodo m.
pas Povilą Arlauską, išvykusio į Ameriką prieš 1930 met.
Aš esu gimęs Skuode.
Visus ką nors apie juos
nančius, juos pačius arba
šeimų narius prašau at
šiuo adresu:
Jonas Burba, (displ
M., Lamboystr. 84,
Germany.